

Žans Anuijs

ANTIGONE

No franču valodas tulkojusi Milda Grīfelde

1967

Personas

Antigone

Kreons

Koris

Sardzes vīrs

Hemons

Ismene

Aukle

Pāžš

Sardzes vīri

Neuzkrītoša dekorācija. Trejas vienādas durvis. Kad paceļas priekšgars, visi personāži ir uz skatuves. Viņi tērzē, ada, spēlē kārtis. Prologs atšķiras no citiem un panāk uz priekšu.

Prologs. Nu, tad sāksim. Šīs personas jums attēlos traģēdiju par Antigoni. Antigone ir tā vājā meitene, kas tur sēž un, un nekā nerunā. Viņa raugās vienā punktā. Viņa domā. Viņa domā, ka tūlīt kļūs par Antigoni, ko no vājas, melnīgsnējas, sevī noslēgušās meitenes, uz kuru ģimenē neviens nopietni neskatās, viņa pēkšņi pārvērtīsies par Antigoni un nostāsies viena pati pret visu pasauli, viena pati pret valdnieku Kreonu, savu tēvoci. Viņa domā par to, ka viņai jāmirst, ka viņa ir jauna un ka arī viņai labprāt gribētos dzīvot. Bet neko darīt. Viņas vārds ir Antigone, un viņai jātēlo sava loma līdz galam ...

Jau kopš priekšgara pacelšanās viņa jūt, ka ar žilbinošu ātrumu attālinās no savas māsas Ismenes, kas tērzē un jokoja ar kādu jaunekli, attālinās no mums visiem, kuri itin mierīgi viņā noraugāmies, no mums, kuriem šovakar nav jāmirst.

Jauneklis, ar ko sarunājas skaistā, gaišmatainā, laimīgā Ismene, ir Hemons, Krenona dēls. Viņš ir Antigones līgavainis. Viss viņu saistīja pie Ismenes: gan tas, ka viņam patīk dejas un spēles, gan viņa alkas pēc laimes un labklājības, gan arī viņa juteklības, jo Ismene ir daudz skaistāka par Antigoni, bet tad kādu vakaru, kādu vakaru ballē, kurā viņš bija dejojis vienīgi ar

Ismeni, kādu vakaru, kad Ismene bija tik apburoši skaista savā jaunajā tērpā, viņš bija uzmeklējis Antigoni, kas tāpat kā pašlaik sapņoja kādā kaktiņā, apņēmusi rokas ap ceļgaliem, un lūdzis kļūt viņam par sievu. Neviens nekad nesaprata, kādēļ viņš to darīja. Antigone bez mazākā izbrīna bija pacēlusī uz viņu savas nopietnās acis un ar vārgu, skumju smaidu apsoliļusies viņam.... Orķestris sāka spēlēt jaunu deju, Ismena skaļi smējās citu jaunekļu vidū, bet viņam, viņam tagad būs jāklūst par Antigones laulāto draugu. Viņš nezināja, ka Antigonei šai pasaulē laulāta drauda nemūžam nebūs

un ka šis karaliskais tituls viņam dod tikai tiesības mirt.

Drukmais vīrs ar sirmajiem matiem, kurš blakus savam pāžam sēž nogrimis pārdomās, ir Kreons. Valdnieks. Viņam ir grumbas sejā, viņš ir noguris. Viņam jāveic grūtais cilvēku vadīšanas uzdevums. Agrāk, Edipa laikā, kad viņš bija tikai pirmais galminieks, viņam patika mūzika, skaisti grāmatu sējumi, ilgi klaiņojumi pa Tebu mazajiem antikvariātiem. Bet Edips un viņa dēli ir miruši. Kreons pameta savas grāmatas, savu agrāko niekošanos, viņš atrotīja piedurknes un ieņēma viņu vietu.

Dažreiz vakarā viņš ir noguris, un viņš sev jautā, vai tas nav veltīgs darbs - vadīt cilvēkus. Vai tas nav netīrs darbs, kas būtu jāuzdod citiem, vairāk rūdītiem vīriem... Bet no rīta izvirzās jautājumi, kas steigšus jāatrisina, un viņš ceļas augšā, mierīgi kā strādnieks, uzsākot savu darba dienu.

Vecā sieviete, kas ada blakus zīdītājai, kura uzaudzinājusi abas meitenes, ir Eiridika, Kreona laulātā draudzene. Viņa adīs pa visu traģēdijas laiku līdz pat tam brīdim, kad būs pienākusi viņas kārta piecelties un iet nāvē. Viņa ir labsirdīga, cēla, pilna mīlestības. Bet Kreonam viņa nav nekāds palīgs. Viņš ir vientuļš. Vientuļš ar visu savu mazo pāžu, kas ir pārāk jauns un nekā nevar darīt viņa labā.

Bālais jauneklis tur tālāk, kas viens pats stāv, sapņodams atspiedies pret sienu, ir Vēstnieks. Drīz viņš ieradīsies un paziņos par Hemonu nāvi. Tāpēc viņam netiek nedz tērzēt, nedz piebiedroties pārējiem. Viņš jau zina...

Un beidzot - atstūmuši cepures pakausī, trīs vīri sarkanām sejām spēlē kārtis, - tie ir sardzes vīri. Viņi nav ļauni puisi, viņiem ir sievas, bērni un sīkas raizītes kā visiem cilvēkiem, bet viņi tūlīt gluži mierīgi var izpildīt nāves sodu. Viņi ož pēc ķiplokiem, ādas un vīna, un viņiem nav ne mazākās iztēles spējas. Viņi ir tiesas kalpi, viņiem allaž ir taisnība un viņi allaž apmierināti ar sevi un ar tiesas spriedumu. Patlaban, kamēr jauns, attiecīgi pilnvarots Tēbu valdnieks nav viņiem pavēlējis apcietināt Kreonu, viņi palīdz Kreonam tiesas spriešanas darbā. Tagad, kad nu jūs viņus visus pazīstat, viņi jums nospēlēs savu traģēdiju. Tā sākas tai brīdī, kad abi Edipa dēli, Eteokls un Poliniks, kuriem bija pa gadam pārmaiņus jāvalda pār Tēbām, sastrīdējās un viens otru

nogalināja pie pilsētas mūriem. Eteokls, vecākais brālis, pēc pirmā valdīšanas gada attiecās atdot valdnieka vietu savam brālim. Septiņi svešzemju valdnieki, kurus Poliniks bija dabūjis savā pusē, tika galīgi sakauti Tēbu septiņu vārtu priekšā. Pilsēta tagad ir glābta, abi naidīgie brāļi krituši, un Kreons, jaunais valdnieks, pavēlējis Eteoklam, labajam brālim, sarīkot lepnas bēres, bet Poliniku, nelieti, dumpinieku un klaidoni atstāt neapraudātu un neapbedītu par laupījumu kraukļiem un šakāļiem. Ikviens, kurš iedrošināsies viņu aprakt, bez žēlastības tiks sodīts ar nāvi.

(Kamēr Prologs runā, personāži cits pēc cita noiet no skatuves. Arī Prologs pazūd. Apgaismojums uz skatuves mainās. Mājā, kurā visi guļ, tagad iespiežas pelēka, bāla rītausma.

Antigone paver durvis un ienāk no āra kailām kājām uz pirkstgaliem, nesdama sandales rokās. Mirkli viņa paliek nekustīgi stāvam un ieklausās. Pēkšņi ieskrien Zīdītāja.)

ZĪDĪTĀJA: No kurienes tu nāc?

ANTIGONE: No pastaigas, auklīt. Cik tas bija skaisti. Viss bija pavisam pelēks. Tagad tu vairs nevari to iedomāties, tagad jau viss kļuvis rožains, dzeltens, zaļš. Atgādina krāsainu bildīti. Ja gribi redzēt pasauli bez krāsām, tad jāceļas augšā agrāk, auklīt. (Paiet tālāk).

ZĪDĪTĀJA: Es piecēlos, kad bija vēl pavisam tumšs, un gāju uz tavu istabu paskatīties, vai tev guļot sega nav noslīdējusi, bet tevi gultā vairs neatradu!

ANTIGONE: Dārzs vēl bija aizmidzis. Es to pārsteidzu miegā, auklīt. Tas nemaz nezināja, ka es uz to skatos. Cik skaists ir dārzs, kad tas vēl nedomā par cilvēkiem.

ZĪDĪTĀJA: Tu biji aizgājusi. Es aizskrēju līdz dibenvārtniņiem, tu tos biji pametusi pusviru.

ANTIGONE: Druvas bija pilnas rasas un gaidīja. Viss gaidīja. Es biju vienīgā, kas sacēla troksni uz ceļa, un man bija neērti, jo ļoti labi zināju, ka tā neesmu es, ko te gaida. Tad es noāvusandales un ielāvījos druvā tik klusu, ka tā nemaz nepamanīja...

ZĪDĪTĀJA: Tev jānomazgā kājas, pirms atkal liecies gultā.

ANTIGONE: Es vairs neiešu gulēt.

ZĪDĪTĀJA: Tu taču piecēlies pulksten četros. Vēl nemaz nebija četri. Es piecēlos paskatīties, vai viņai sega nav noslīdējusi. Bet gulta jau atdzisusi, tajā neviena nav.

ANTIGONE: Kā tev šķiet, auklīt, ja ik rītu tā celtos augšā, vai arvien būtu tik skaisti iziet laukā pirmajai?

ZĪDĪTĀJA: Ik rītu? Vēl jau bija nakts! Un tu gribi, lai es noticu, ka esi bijusi pastaigāties, mele tāda. Kur tu biji?

ANTIGONE: (savādi smaidīdama): Taisnība, tad vēl bija nakts. Un visā—druvā—tikai es-viena domāju, ka ir jau rīts. Tas ir brīnišķīgi, auklīt. Es pirmā šorīt ieraudzīju gaismu austam.

ZĪDĪTĀJA: Nerunā muļķības. Nerunā muļķības. Šo dziesmiņu es pazīstu. Arī es reiz biju jauna. Gan ne tik lēna, bet arī ne tik stūrgalvīga kā tu. Kur tu biji, palaidne?

ANTIGONE: (pēkšņi kļuvusi nopietna): Nē. Es neesmu palaidne.

ZĪDĪTĀJA: Tu biji uz satikšanos, vai ne? Gribēsi varbūt liegties?

ANTIGONE: (klusītiņām): Jā. Es biju uz satikšanos.

ZĪDĪTĀJA: Tev ir mīļākais?

ANTIGONE: (brīdi klusējusi, dīvainā balsī): Jā, auklīt. Man ir mīļākais.

ZĪDĪTĀJA: (nevaldāmās dusmās): Ak tā. Jauki gan. Tas tev tiešām pieder. Tev, valdnieka meitai. Pūlies vien, pūlies, viņas audzinādama. Visas viņas ir vienādas. Kaut gan tu nebiji tāda kā citas, negrozījies patstāvīgi spoguļa priekšā, nekrāsoji lūpas, nemēģināji ne ar ko pievērst sev uzmanību. Cik reižu netiku klusībā nodomājusi: "Žēlīgais dievs, vai tā knīpa nevarēja būt šķelmīgāka? Mūžīgi vienā un tai pašā tērpā, izspūrušiem matiņiem. Visi jaunekļi ievēros tikai Ismeni ar viņas cirtām un

lentām, un mazā tā ir palika man uz kakla." Bet, vai zini, tu esi tāda pati kā māsa, un pat vēl sliktāka, liekule! Kas viņš tāds ir? Droši vien, kāds plukata, par kuru tu nedrīksti saviempiederīgiem sacīt: "Es viņu mīlu, es gribu ar viņu precēties."

Tā, vai ne, tā tas ir? Atbildi, taču, niekkalbe.

ANTIGONE: (joprojām ar vāru, neatveramu smaidu): Jā, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Viņa vēl saka: "Jā." Žēlīgais dievs! Man viņu nodeva pavisam maziņu, es apsoliju viņas nabaga mātei, ka izaudzināšu viņu par godīgu meiteni, un te nu ir.

Bet tas tā viss

nepaies tev garām, drostaliņ. Es gan esmu tikai tava zīdītāja, un tu pret mani izturies kā pret vecu muļķi, labi, labi. Tavs-tēvocis, tavs tēvocis Kreons visu dabūs zināt. To es tev apsolu.

ANTIGONE: (pēkšņi mazliet gurdēnā balsī). Jā, auklīt, mans tēvocis Kreons visu dabūs zināt. Un tagad liec mani mierā.

ZĪDĪTĀJA: Tad tik tu redzēsi, ko viņš teiks, kad uzzinās, ka tu pa nakti vazājies apkārt. Un Hemons? Tavs līgavainis? Tu taču esi līgava. Tu esi līgava, un četros naktī pamet savu gultu un skrien pie cita. Un tad vēl atbild, lai liekos mierā, grib, lai viņai nekā nesaka. Vai tu zini, kas man būtu jādara? Jānoper tevi, gluži tāpat kā tad, kad tu bijī maza.

ANTIGONE: Mīļo auklīt, nekliedz tā. Neesi šorīt tik neganta.

ZĪDĪTĀJA: Lai nekliedzot! Man nevajagot tik dikti kliegt! Man, kas tavai mātei apsolijsi... Ko gan viņa teiktu, ja būtu šeit? "Vecā muļķe, jā, jā, vecā muļķe, tu nemācēji manu meitiņu nosargāt tīru. Vienmēr tikai kliegz, uzmanī kā suns, tuntuļo siltās drēbēs, lai tik viņa nesaaukstētos, baro tikai ar gogelmogeļiem, lai būtu dūšgāka, bet pulkstens četros naktī tu guli, vecā muļķe, tu guli, tu, kas nedrīksti ne acu aizvērt, un ļauj viņai izlavīties laukā, murkšķe tāda, un, kad tu ierodies viņas istabā, gulta jau ir atdzisusi!"

Lūk, ko man sacīs tava māte tur augšā, kad es tur nonākšu, un man būs kauns, tāds kauns, ka aiz kauna būtu vai jānomirst, ja es jau nebūtu mirusi, un es tikai noduršu

galvu un atbildēšu: "Jums taisnība, Jokastes kundze."

ANTIGONE: Nē, auklīt. Neraudi vis. Tu varēsi droši raudzīties māmiņai acīs, kad viņu satiksi. Un viņa tev sacīs: "Sveika, auklīt, es tev pateicos par mazo Antigoni. Tu esi daudz rūpējusies par viņu." Māmiņa zina, kāpēc es šorīt biju izgājusi no mājām.

ZĪDĪTĀJA: Tātad tev nav mīļākā?

ANTIGONE: Nav, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Tātad tu mani nerroji? Kaunies, esmu taču pavisam veca. Tu vienmēr biji mana mīlule, par spīti riebīgajam raksturam. Tava māsa bija rātnāka, bet es domāju, ka tu mani mīli vairāk nekā viņa. Taču ja tu mani būtu mīlējusi, tu man sacītu patiesību. Kāpēc tava gulta bija jau atdzisusi, kad es ienācu tevi apsegt?

ANTIGONE: Lūdzu, auklīt, neraudi. (Apskauj Zīdītāju) Ej nu ej, manu veco, jauko, sārto ābolīti. Vai tu atceries, kā es tev berzēju vaigus, lai tie spīdētu? Manu veco, grumbaino ābolīt. Noritini nu asaras pa savām grumbiņām par tādām muļķībām, par niekiem. Esmu tīra, man nav cita iemīļotā kā vienīgi Hemons, mans līgavainis, to es tev zvēru. Ja gribi, varu tev pat zvērēt to, ka man nekad nebūs cits iemīļotā,.. Pietaupi savas asaras, pietaupi savas asaras, varbūt tev tās būs vēl vajadzīgas, auklīt. Kad tu tā raudi, es atkal kļūstu mazina... Šorīt es nedrīkstu būt maza.

Ienāk Ismene.

ISMENE: Tu jau piecēlusies? Es nāku no tavas istabas.

ANTIGONE: Jā esmu jau piecēlusies.

ZĪDĪTĀJA: Tagad abas divas... Vai jūs esat kļuvušas trakas, ka ceļaties augšā pirms kalponēm? Vai jūs domājat, ka ir laiks staigāt apkārt neēdušām, ka princesēm tā piederas? Jūs neesat pat apgērbušās. Gan redzēsiet, ka man jūsu dēļ slikti klāsies.

ANTIGONE: Atstāj mūs vienas, auklīt. Mums nemaz nav auksti, tici man, ir taču jau vasara. Ej un uzvāri mums kafiju. (nogurusi apsēžas) Es labprāt iedzertu kādu malku

kafijas auklīt, lūdzu, lūdzu. Tas man nāktu par labu.

ZĪDĪTĀJA: Ak, tu, manu dūjiņ. Viņai reibst galviņa, nekā neēdušai, bet es stāvu kā stulbene un nedodu viņai nekā silta iebaudīt.

(Žigli aiziet)

ISMENE: Vai tu esi slima?

ANTIGONE: Man nekas nekaiš. Esmu tikai mazliet nogurusi. (Pasmaida) Tāpēc, ka agri piecēlos. ISMENE: Arī es neesmu gulējusi.

ANTIGONE: (atkal pasmaida): Tev vajadzēja izgulēties. Citādi tu rīt nebūsi tik skaista. ISMENE: Nezobojies.

ANTIGONE: Es nezobojos. Šorīt tavs skaistums mani iedrošināja. Kad biju maza, jutos tik nelaimīga, tu taču atceries? Es tevi notriepu netīru ar zemi, bāzu tev aiz apkakles tārpus. Reiz tevi biju piesējusi pie koka un nogriezu tev matus, tavus skaistos matus.... (Glāsta Ismenei matus) Ja ir tik skaistas un labi sakārtotas cirtas, laikam nelīdīs galvā visādas muļķības.

ISMENE: (pēkšņi): Kāpēc tu nerunā par pašu galveno?

ANTIGONE: (klusām, joprojām glaudīdama Ismenai matus): Tu tā domā?

ISMENA: Vai zini, Antigone, es tiku daudz domājusi.

ANTIGONE: Jā?

ISMENE: Es domāju visu nakti. Tu esi zaudējusi prātu.

ANTIGONE: Jā.

ISMENE: Mēs to nevaram.

ANTIGONE: (brīdi klusējusi, sīkā balstiņā): Kāpēc?

ISMENE: Viņš liks mūs sodīt ar nāvi.

... J

ANTIGONE: Protams. Katram ir savs uzdevums. Viņam jāliek mūs nonāvēt, bet mums - mums jāaprok mūsu brālis. Tā nu tās lomas sadalītas. Ko tur lai dara?

ISMENE: Es negribu mirt.

ANTIGONE: (maigi): Arī man labprāt negribētos mirt.

ISMENE: Paklausies, es esmu domājusi visu nakti. Esmu par tevi vecāka. Es visu apsveru vairāk nekā tu. Tu dari to, kas tev uzreiz ienāk prātā, pat ja tā ir kāda muļķība. Es esmu nosvērtāka. Es visu pārdomāju.

ANTIGONE: Ir tādas reizes, kad nevajag pārāk daudz domāt.

ISMENE: Vajag, Antigone. Tas viss, protams, ir drausmīgi un arī man žēl brāļa, bet es mazliet sapratu arī tēvoci.

ANTIGONE: Es negribu saprast mazliet. ISMENE: Viņš ir valdnieks. Viņam jārāda priekšzīme.

ANTIGONE: Bet es neesmu valdnieks. Un man nav jārāda priekšzīme... Mazā stūrgalvīgā, nejaukā, muļķīgā Antigone dara visu, kas iešaujas prātā, un pēc tam viņu liek kaktā vai iesloga kādā būcenī. Bet to viņa ir pelnījusi. Vajadzēja klausīt.

ISMENE: Ko tu runā. Ej nu ej... Tu jau esi saraukusi uzacis, tavs skatiens ir pievērst vienam punktam, un tu tūlīt metīsies uz priekšu, nevienu neuzklausīdama. Uzklausi vismaz mani. Man ir biežāk taisnība nekā tev.

ANTIGONE: Es negribu, lai man būtu taisnība.

ISMENE: Mēģini vismaz saprast.

ANTIGONE: Saprast... Kopš manas bērnības jums visiem nav bijis cita vārda uz lūpām, kā vienīgi šis. Vajadzēja saprast, ka nedrīkst aiztikt ūdeni, brīnišķīgo, auksto, tekošo ūdeni, jo tas var saslapināt grīdu, nedrīkst aiztikt zemi, jo tā notraipa drēbes. Vajadzētu saprast, ka nedrīkst visu uzreiz apēst, atdot pretimnākošajam ubagam visu, kas ir kabatās, nedrīkst skriet vējainā laikā tik ilgi, kamēr jākrīt gar zemi, dzert, kad ir karsti, un pārāk agri vai pārāk vēlu peldēties, tieši tad, kad gribas. Saprast. Vienmēr saprast. Bet es nevēlos saprast. Sapratišu, kad būšu veca. (Domu nobeidz klusām) Ja kādreiz kļūšu veca. Ne tagad.

ISMENE: Viņš ir stiprāks par mums, Antigone. Viņš ir valdnieks. Un pilsētā visi domā tāpat, kā viņš. Viņu ir tūkstošiem un tūkstošiem, viņi mudž ap mums visās Tēbu ielās.

ANTIGONE: Es tevī neklausos.

ISMENE: Viņi mūs nories. Viņi mūs sakāms savām tūkstoš ķetnām, tūkstoš sejām un vienādo acu skatu. Viņi spļaus mums sejā. Un mums būs jābrauc ratos cauri viņu naidam, viņu smakas un smieklu pavadītām līdz pat soda vietai. Bet tur stāvēs sardzes vīri ar savām stulbajām galvām, kas pieplūdušas asinīm uz stīvajām apkaklēm, ar rupjajām, tīri nomazgātajām rokām, ar vērša skatienu - nekas nelīdzēs, varēsi kliegt, cik gribas, vai

mēģināt viņiem ko ieskaidrot: viņi kā vergi kārtīgi izdarīs visu, kas viņiem likts, neapjēgdami, vai tas ir labi vai slikti... Un sāpes? Mums būs jāpacieš sāpes, jāsaņū, ka tas kļūst aizvien lielākas un lielākas, ka tās izaug jau tik lielas, ka nav vairs izturams, ka tām jau vajadzētu rīties, bet tās joprojām kļūst skaudrākas, tāpat kā griezīgais kriedziens... Vai es nevaru, nevaru...

ANTIGONE: Cik pamatīgi tu esi visu izdomājusi.

ISMENE: Es domāju cauru nakti. Un tu ne?

ANTIGONE: Jā protams.

ISMENE: Tu jau zini, es neesmu diez cik drosmīga.

ANTIGONE: (klusī): Es arī nē. Bet kas par to?

(Iestājas pauze, tad Ismene pēkšņi jautā.)

ISMENE: Vai tad tev negribas dzīvot?

ANTIGONE: (čukstus): Negribas dzīvot... (vēl klusāk, tikko dzirdami) Bet kas no rītiem cēlās pirmā, lai sajustu uz kailās

ādas vēso gaisu? Kas pēdējā gāja gulēt tikai tad, kad jau bija galīgi nogurusi, lai tikai mazliet izbaudītu nakts burvību? Kas, vēl pavisam maza būdama, raudāja, iedomādamās, ka ir tik daudz zvēriņu un tik daudz smildziņu pļavā, ka tos nav iespējams ne noķert, ne salasīt?

ISMENE: (strauji pieiet klāt Antigonei): Mīļo māsiņ...

ANTIGONE: (izslējās visā augumā un skaļi sauc): Nē, nē. Liec mani mierā. Neglāsti mani. Nesāksim tagad abas kopā pinkšķēt. Tu saki, ka esi visu pamatīgi apsvērusi? Tu domā, ka visa rēcošā pilsēta ir pret tevi, domā, ka ar sāpēm un bailēm no nāves jau pietiek?

ISMENE: (nodūrusi galvu): Jā.

ANTIGONE: Nu, tad izmanto šos ieganstus.

ISMENE: (mezdamās uz Antigones pusi): Antigone. Es tevi lūgšus lūdzu. Tā ir vīriešu daļa - ticēt augstā idejām un mirt par tām. Bet tu taču esi meitene.

ANTIGONE: (caur zobiem): Meitene, jā. Esmu diezgan raudājusi par to, ka esmu meitene.

ISMENE: Tava laime ir tik tuvu, tev tikai jāpasniedz roka un tā jāsaņem. Tu esi līgava, tu esi jauna, tu esi skaista...

ANTIGONE: (dobjā balsī): Nē, es neesmu skaista.

ISMENE: Tev nav tāds skaistums kā mums, tev ir citāds skaistums. Tu ļoti labi zini, ka visi zeņķi uz ielas uz tevi atskatās, visi meitēni pēkšņi apklust un nosarkst, kad tu ej garām, nespēdami no tevis novērst acu, kamēr neesi iegriezies aiz stūra.

ANTIGONE: (vari, tikko jaušami smaidīdama): Zeņķi, meitēni...

ISMENE: (pēc pauzes): Un Hemonu, Antigone?

ANTIGONE: (stingri): Ar Hameonu es tūlīt parunāšu: ar Hemonu tūdaļ viss būs galā.

ISMENE: Tu esi traka.

ANTIGONE: (smaidīdama): Lai es darīju ko darīdama, tu vienmēr man tiki sacījusi, ka es esot traka. Ej vēl gulēt,

Ismene... Tu redzi, tagad jau ir gaišs, un es tik un tā vairs nekā nevarētu izdarīt. Mans mirušais brālis tagad ir sardzes ielenkts, it kā viņam tiešām būtu izdevies kļūt par valdnieku. Ej un vēl pagūli. Tu esi pavisam bāla aiz noguruma.

ISMENE: Un tu?

ANTIGONE: Man nenāk miegs... Bet es tev apsolu, ka nekustēšu no šejienes, pirms tu nebūsi uzmodusies. Aukle man tūlīt atnesīs kaut ko ēdamu. Ej vēl pagūli. Nupat tikai lec saule. Tev ir pavisam šauras acis no miega. Ej...

ISMENE: Es tevi pārlicināšu, vai ne? Es tevi pārlicināšu? Vai tu mani uzklausīsi vēlreiz?

ANTIGONE: (mazliet gurdi): Jā, es tevi uzklausīšu. Es jūs visus uzklausīšu. Ej tagad gulēt lūdzama. Citādi tu rīt nebūsi tik skaista. (Ar vāru, skumju smaidu noskatās, kā māsa aiziet un tad pēkšņi gurda atslīgst krēslā.) Nabaga Ismene...

ZĪDĪTĀJA: (nākdama iekšā): Te tev būs stipra kafija un grauzdēta maize. Ēd, manu dūjiņ!

ANTIGONE: Man negribas ēst, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Es pati tās maizītes apgrauzdēju un apziedu ar sviestu tā, kā tev garšo.

ANTIGONE: Tu esi ļoti mīla, auklīt. Es tikai mazliet iedzeršu.

ZĪDĪTĀJA: Vai tev kas sāp?

ANTIGONE: Nekas nesāp, auklīt. Bet tomēr sasedz mani labi silti, tā, kā toreiz, kad es slimoju... Mana auklīte bija stiprāka par visiem drudžiem, mana auklīte bija stiprāka par visiem murgiem, stiprāka par skapja ēnu, kas ņirdza un ik brīdi pārveidojās uz sienas, stiprāka nekā tūkstoš kukaiņu, kas kaut kur tumsā kaut ko grauza, stiprāka nekā pati nakts ar savām nedzirdamajām ārprāta klaigām: auklīte bija stiprāka nekā nāve.

ANTIGONE: Dod man roku, tāpat kā toreiz, kad tu sēdēji pie manas gultas.

ZĪDĪTĀJA: Kas tev kaiš, manu balodīt?

ANTIGONE: Nekas, auklīt. Es tikai vēl esmu mazliet par mazu tam visam. Bet to drīksti zināt vienīgi tu.

ZĪDĪTĀJA: Kam tu esi par mazu, manu zīlīt?

ANTIGONE: Nekam, auklīt. Tu taču esi šeit. Es turu tavu labo, raupjo roku, kas vienmēr no visa pasarga. Varbūt tā mani vēlreiz pasargās. Tu taču visu iespēj, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Ko tad lai es tevis labā izdaru, manu ūbelīt?

ANTIGONE: Nekā, auklīt. Tikai pieliec tā savu roku man pie vaiga. (Mirkli paliek aizvērtām acīm) Tā, nu man vairs nav bail. Ne no ļaunā cilvēkēdāja, ne no miega mātes, ne no raganas, kas staigā apkārt un zog bērņus... (Atkal pauze, pēc tam turpina citādā balss noskaņā.) Auklīt, tu zini manu suni, manu Tinci...

ZĪDĪTĀJA: Zinu.

ANTIGONE: Tev jāapsola, ka tu viņu nekad nerāsi.

ZĪDĪTĀJA: Bet viņa taču visu notraipa ar savām ķepām! Tādu dzīvnieku nemaz nedrīkst laist mājās iekšā!

ANTIGONE: Nerāj pat tad, ja viņa visu aptraipa. Apsoli, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Tātad man jāļauj viņai visu sagānīt un jācieš klusu?

ANTIGONE: Jā, auklīt.

ZĪDĪTĀJA: Tas nu gan būtu mazliet par traku!

ANTIGONE: Es tevi lūdzu, auklīt. Tu taču Tinci mīli. Viņai ir tik jauka, liela galva.

Un galu galā tev taču itin labi patīk mūžīgi visu spodrināt. Tu pat justos ļoti nelaimīga, ja viss vienmēr paliktu tīrs. Es tevi lūdzu: nebar viņu.

ZĪDĪTĀJA: Bet ja nu viņa saslapinās manu paklāju?

ANTIGONE: Apsoli, ka tu viņu tomēr nerāsi. Es tevi lūdzu, apsoli to, es lūdzu tevi, auklīt...

ZĪDĪTĀJA: Tu izmanto to, ka es tev nekā nevaru aizliegt... Nu, labi, labi. Es visu uzslaucīšu un nekā neteikšu. Tu mani pārvērt par īstu ēzeļmāti.

ANTIGONE: Un tad vēl apsoli arī to, ka tu ar viņu runāsi, ka tu

ar viņu bieži runāsi. ZĪDĪTĀJĀ: (paraustīdama plecus): Kur nu tas redzēts?

Sarunāties ar dzīvnieku.

ANTIGONE: Un ne pavisam ne tā kā ar dzīvnieku. Kā ar īstu cilvēku, tāpat, kā tu dzirdēji mani sarunājamies ar viņu...

ZĪDĪTĀJA: To nu gan ne. Manā vecumā tēlot galīgu muļķi. Un kāpēc tu gribi, lai visi mājiniēki sarunātos ar šo suni tāpat kā tu?

ANTIGONE: (klusī): Ja es kaut kāda iemesla dēļ vairs nevarētu

ar viņu sarunāties...

ZĪDĪTĀJA: (nekā nesaprotama): Nevarētu sarunāties, vairs
nevarētu sarunāties? Kāpēc tā?

ANTIGONE: (mazliet aizgriez prom galvu un pēc tam stingrā balsī piebilst): Starp
citu, ja viņa pārāk skums, ja viņa mani gaidīs piebāzusi degunu pie durvju apakšas, it
kā es tikko būtu izgājusi, tad varbūt labāk vajadzētu viņu nomaitāt, auklīt, tikai
tā, lai viņai nesāpētu.

ZĪDĪTĀJA: Nomaitāt, mīlulīt? Nomaitāt tavu suni? Tu taču šorīt esi galīgi traka!

ANTIGONE: Nē, auklīt. (Ienāk Hemons.) Ā, Hemons. Atstāj
mūs divatā, auklīt. Un neaizmirsti, ko tu man apsolīji.

(Zīdītāja aiziet)

ANTIGONE: (pieskrējusi klāt Hemonam.) Piedod , Hemon, mūsu vakarvakara strīdu
un visu citu arī. Man nebija taisnība. Lūdzu, piedod man.

HEMONS: Tu taču zini, ka es tev piedevu jau tad, kad tu vēl lāga nebiji aizcirtusi
durvis. Gaisā vēl vēdīja tavas smaržas, un
es jau tev biju piedēvis. (Apskauj Antigoni, smaida un raugās viņā.) Kam tu biji
nočiepusi tās smaržas?

ANTIGONE: Ismenei.

HEMONS: Un lūpu krāsu, pūderi, skaisto tērpu?

ANTIGONE: Arī.

HEMONS: Kam par godu tu biji tā izdaiļojusies?

ANTIGONE: Es tev to pateikšu. (Pieklaujas Hemonam klāt vēl
ciešāk.) O, mans dārgais, cik es biju dumja. Pazaudēt visu
vakaru. Tik skaistu vakaru.

HEMONS: Mums būs vēl citi vakari, Antigone.

ANTIGONE: Varbūt nebūs.

HEMONS: Un arī citi strīdi. Laime nekad nemēdz būt bez strīdiem.

ANTIGONE: Laime, jā... Paklausies , Hemon.

HEMONS: Es klausos.

ANTIGONE: Nesmejies šorīt. Esi nopietns.

HEMONS: Es esmu nopietns.

ANTIGONE: Un apskauj mani. Tik cieši, kā tu vēl nekad neesi mani apskāvis. Saspiet mani no visa spēka, (apskauj)

HEMONS: Tā, no visa spēka.

ANTIGONE: (pēc īsas nopūtas): Cik jauki. (Mirkli abi cieš klusu, tad viņa klusi atsāk.)
Paklausies, Hemon.

HEMONS: Jā?

ANTIGONE: Es tev gribēju pateikt... Puisēns, kas mums abiem būtu piedzimis...

HEMONS: Jā.

ANTIGONE: Zini, es viņu pasargātu no itin visa.

HEMONS: Jā, Antigone.

ANTIGONE: O, es viņu tik cieši piekļautu sev klāt, ka viņam nekad nebūtu bail, es tev zvēru. Viņš nebaidītos ne no vakara, kas tuvojas, ne no svilinošās, nekustīgās saules, ne no ēnām... Mūsu puisēns, Hemon! Viņa māmiņa būtu maza auguma un izspūrušiem matiem, bet uzticamāka par visām mātēm pasaulē, par īstām mātēm, kurām ir kuplas krūtis un plati priekšauti. Tu taču tam tici, vai ne?

HEMONS: Jā, mīļumiņ.

ANTIGONE: Un tu taču tici arī tam, ka tev būtu bijusi īsta sieva?

HEMONS: Man jau viņa ir.

ANTIGONE: (pieplakdama Hemonam pie krūtīm, pēkšņi iekliedzas): O, Hemon, vai tu mani mīlēji, vai tu droši zini, ka mani mīlēji tai vakarā?

HEMONS: (Antigoni maigi aijādams.): Kurā vakarā?

ANTIGONE: Vai tu droši zini, ka tai ballē, kad mani uzmeklēji manā kaktā, tu nekļūdījies tai jaukajā meitenē? Vai tu esi drošs, vai nekad neesi nožēlojis, nekad neesi iedomājies pat ne visapslēptākajā dvēseles kaktiņā, pat ne vienu vienīgu reizi, ka tev tomēr vajadzēja bildināt Ismeni?

HEMONS: Muļķīte.

ANTIGONE: Tu mani mīli, vai ne? Mīli kā sievieti? Vai tavas rokas, kas mani kļauj sev klāt, nemelo? Tavas rokas, kas kļauj mani sev klāt, nemelo? Un jaukais siltums, šī lielā uzticība, kasmanī iestrāvo, kad es uzlieku galvu tev uz pleca?

HEMONS: Jā, Antigone, es tevi mīlu kā sievieti.

ANTIGONE: Es esmu melna un vāja. Bet Ismene ir kā sārti zeltains auglis.

HEMONS: (čukstus): Antigone...

ANTIGONE: Ai, es esmu gluži pietvīkusi aiz kauna. Bet šodien man viss jāzina. Saki taisnību, es tevi lūdzu. Kad tu iedomājies, ka es būšu tava, vai tu jūti sevī atveramies tādu kā milzīgu bezdibeni, kas plešas arvien dziļāks un dziļāks, itin kā tevī kaut kas mirtu?

HEMONS: Jā, Antigone.

ANTIGONE: (nopūzdamās, pēc pauzes): Arī es to jūtu. Un man gribējās tev pateikt, ka es justos ļoti lepna, būdama tava sieva, īsta sieva, uz kuru tu vakarā apsēdies varētu, nekā nedomādams, uzlikt savu roku, kā uz kādu tev piederošu priekšmetu, (Atraisās no Hemonas skavām un turpina citāda balsi): Ta.-Un tagad es tev pateikšu vēl divas lietas. Bet, kad es tev tās būšu pateikusi, tev jāiet projām, nekā nejautājot. Pat, ja tās tev liktos pavisam savādas, pat ja tās tevi sāpinātu. Zvēri man to.

HEMONS: Ko tad tu man vēl sacīsi?

ANTIGONE: Vispirms zvēri, ka tu iesi projām, nekā neteicis. Pat mani neuzlūkojis. Ja tu mani mīli, tad zvēri. (Paraugās Hemonā ar žēluma un satraukuma pilnu seju.) Tu redzi, Hemon, kā es tevi lūdzu, tāpēc zvēri man, esi tik labs... Tā ir pēdējā muļķība, kas tev man jāpiedod.

HEMONS: (pēc pauzes): Es zvēru.

ANTIGONE: Paldies. Nu tad tā. Vispirms par vakardienu. Tu man nupat jautāji, kāpēc es biju atnākusi ar Ismenes kleitu mugurā, iesmaržojusies un krāsotām lūpām. Es biju muļķe. Nebiju gluži pārliecināta, ka tu tiešām vēlies mani, un to visu darīju tāpēc, lai kaut cik līdzinātos citām meitenēm, lai tevi iekairinātu.

HEMONS: Tas bija tāpēc?

ANTIGONE: Jā. Tu smējies, un mēs sastrīdējamies, mans nelāgais raksturs ņēma virsroku, es aizbēgu. (Piebilst klusākā balsī) Bet es biju atnākusi pie tevis tāpēc, lai tev vakar vakarā piederētu, lai jau iepriekš kļūtu tava sieva. (Hemons kāpjjas atpakaļ, grib ko sacīt, bet viņa sauc.) Tu man zvērēji nejaudāt, kāpēc. Tu man zvērēji. Hemon. (Daudz klusāk, pazemīgi) Es tevi lūgšus lūdzu... (Aizgriezusies, stingrā balsī piebilst) Kaut gan es tev pateikšu. Man par katru cenu gribējās kļūt tavai, jo mīlu tevi, ļoti mīlu, un arī tāpēc, ai dārgais, piedod, ka es tevi sāpinu - tāpēc, ka nekad, itin nekad nevarēšu ar tevi apprecēties. (Hemons stāv mēms aiz pārsteiguma, viņa pieskrien pie loga un skaļi kliedz) Tu man zvērēji, Hemon! Ej prom. Ej tūlīt un nekā nejaudāt.

ANTIGONE: Ja tu ko teiksi, ja paspersi kaut vienu soli uz manu pusi, es izlēkšu pa logu. Es zvēru, Hemon. Es tev zvēru pie mūsu mazā puisēna, par kuru mēs abi sapņojām, par vienīgo puisēnu, kurš man kādreiz būtu bijis. Un tagad ej prom, ej! Rīt tu visu uzzināsi. (Savu runu beidz ar tik lielu izmisumu, ka Hemons paklausa un aiziet.) Lūdzams, ej Hemon. Tas ir viss, ko tu vēl vari darīt manis labā, ja mani mīli. (Hemons ir aizgājis. Viņa nekustīgi stāv, uzgriezusi zālei muguru, tad, aizvērusi logu, apsēžas zemā krēsliņā skatuves vidū un ar dīvainu mieru klusām saka.) Tā. Ar Hemonu viss ir galā, Antigone.

ISMENE: (ienākusi iekšā, sauc): Antigone... Ā, tu esi šeit!

ANTIGONE: (nepakustēdamās): Jā, esmu šeit.

ISMENE: Es nevaru aizmigt. Baidījos, ka tu iesi un mēģināsi viņu aprakt, kaut gan ir pavisam gaišs. Antigone, manu mazo māsiņ, mēs visi šeit esam kopā ar tevi: ir Hemons, ir auklīte, ir es, ir tavs suns, tava Tince... Mēs tevi mīlam, un mēs esam dzīvi, un tu mums esi vajadzīga. Bet Poliniks ir miris, un viņš tevi nemīlēja. Viņš vienmēr mums ir bijis svešs, viņš bija slikts brālis. Aizmirsti viņu, Antigone, tāpat kā viņš bija aizmirsis mūs. Nemēģini darīt to, kas sniedzas pēri taviem spēkiem. Tu vienmēr esi drosmīgi izturējusies pret visu, bet tu taču esi pavisam maza, Antigone. Paliec kopā ar mums, neej šonakt uz turieni, es tevi ļoti lūdzu. ANTIGONE: (piecēlusies, ar dīvainu

smaidiņu uz lupām dodas uz durvīm un, stāvēdama uz sliekšņa, klusām): Par vēlu jau Šorīt, kad tu mani sastapi, es nācu no turienes. (Antigone iziet pa durvīm. Ismene viņai seko ar kliegzieni):

ISMENE: Antigone! (Tiklīdz Ismene ir izskrējusi, pa citām durvīm savā pāža pavadībā ienāk KREONS.)

KREONS: Sardzes vīrs, tu saki? Viens no tiem, kuri uzrauga līķi? Lai nāk iekšā. (Ienāk sardzes vīrs. Tas ir rupjš vīrietis. Patlaban viņš ir gluži zaļš aiz bailēm.)

SARDZES VĪRS: (izstiepjās, godu atdodams): Sardzes vīrs Žonā no otrās rotas.

KREONS: Ko tu gribi?

SARDZES VĪRS: Redziet, priekšniek. Mēs vilkām lozes, lai noskaidrotu, kuram jāiet.

Un loze krita man.

SARDZES VĪRS: Tad nu tā, priekšniek. Es atnācu, jo mēs nospriedām, ka labāk būs, ja viens pats nāks visu pastāstīt, turklāt nevar taču visi trīs atstāt posteni. Pie līķa mēs stāvam postenī trīs vīri, priekšniek.

KREONS: Kas tev būtu man sakāms?

SARDZES VĪRS: Postenī stāv trīs vīri, priekšniek. Es neesmu viens pats. Tie pārējie ir - Dirāns un vecākais sardzes vīrs - Būduss.

KREONS: Kāpēc ar ziņojumu neieradās vecākais?

SARDZES VĪRS: Nu, kā tad, priekšniek! Es jau uzreiz to pašu sacīju. Jāiet vecākajam. Bet pārējie nepiekrita un gribēja vilkt lozes. Vai jūs pavēlēsiet aiziet' pakaļ vecākajam, priekšniek?

KREONS: Nevajag. Stāsti pats, ja jau esi atnācis.

SARDZES VĪRS: Esmu nokalpojis septiņpadsmit gadu. Iestājos brīvprātīgi, man ir viena medaļa, divreiz izteikta pateicība. Esmu labi pierakstīts, priekšniek. Kalpoju cītīgi. Stingri izpilda pavēles. Mani priekšnieki vienmēr mēdz teikt: "Par Žonē vienmēr vari būt mierīgs."

KREONS: Labi. Runā. No kā tu baidies?

SARDZES VĪRS: Pēc patiesības vajadzēja nākt vecākajam. Es gan esmu izvirzīts paaugstināšanai, bet paaugstināts vēl neesmu. Man vajadzētu tikt paaugstinātam jūnijā.

KREONS: Vai tu galu galā runāsi? Ja ir kas gadījies, atbildēsiet visi trīs. Tādēļ negudro, kuram vajadzēja ierasties.

SARDZES VĪRS: Tad nu redzēsiet, priekšniek, tas liķis... Un mēs bijām nomodā. Nostājāties sardzē pulksten divos naktī, visriebīgākajā laikā. Jūs zināt, ko tas nozīmē, priekšniek, tad, kad nakts iet uz beigām, i Plakstiņi kā ar svinu pielieti, galva uz leju vien krīt, visapkārt kustošas ēnas, un ceļas agrā rīta miglā...O, viņi izvēlējušies lielisku laiku... Bet mēs stāvējām postenī, sarunājamies un daudzjām kājas, lai būtu sliktāk. Mēs nogulējām, priekšniek, visi trīs sardzes vīrs var apzvērēt, ka nogulējām.' Turklāt bija pārāk auksts... Pēkšņi es paskatos uz liķi... Mēs-stāvējām no tā divu soļu atstatumā, bet es tomēr šad

un-tad pametu uz to acis... Redziet , priekšniek, es esmu tāds sīkumains. Tāpēc jau tie mani /komandieri mēdz teikt: "Par Zonē..." (Kreona žests pārtrauc viņa runu, viņš steigšus izklien) Es pirmais ieraudzīju, priekšniek. Pārējie jumsapstiprinās, ka es pirmais sacēlu trauksmi.

KREONS: Trauksmi? Kāpēc?/

SARDZES VĪRS: Līķis, priekšniek. Kāds to bija apbēris arzemi. Gan neko daudz.

Viņiem nebija laiks, jo mēs stāvējām turpat tuvumā. Tikai maķenīt uzmešta zeme...

Taču diezgan, lai līķi paslēptu no maitas lijām.

KREONS: (pieiedams tuvāk sardzes vīram): Vai tu esi drošs, ka to nav iekašājis smiltīs kāds zvērs?

SARDZES VĪRS: Nē, priekšniek, sākumā arī mēs tā domājām. Bet zeme bija uzmešta tieši virsū. Saskaņā ar apbedīšanas rituālu. Tas ir bijis tāds, kurš zina, ko viņš dara.

KREONS: Kas to iedrošinājis? Kurš ir bijis tik traks, ka pārkāpis mums pāri? Vai tu uzgāji kādas pēdas?

SARDZES VĪRS: Nekādas, priekšniek. Vienīgi vieglu kājas nospiedumu, itin kā tur kāds putns būtu staigājis. Vēlāk, pameklējot pamatīgāk, sardzes vīrs Dirāns atrada mazliet tālāk lāpstiņu, pavisam vecu, galīgi sarūsējušu bērna lāpstiņu. Mēs nospriedām, ka bērns jau nu gan to nav darījis. Vecākais to lāpstiņu tomēr paglabāja tiesas izmeklēšanai.

KREONS: (mazliet sapņaini): Bērns... Salauztā opozīcija tomēr slepus darbojas visas malas. Poliniko draugi ar savu noslēpto

zeltu Tēbās, tautas vadoņi, kas smird pēc ķiplokiem, bet pēkšņi sabiedrojušies ar dižciltīgajiem, priesteri, kas mēģina šo to sev izzvejot no duļķainā ūdens...Bērns. Droši vien, viņi, nolēma, ka tā būs aizkustinošāk. Varu iedomāties, to viņu bērnu ar uzpirkta slepkavas ģīmi un mazu lāpstiņu, kas rūpīgi ietīta papīra strēmelē un noglabāta zem drēbēm. Viņi taču nebūs samācījuši kādu īstu bērnu ar savām frāzēm... Viņu partijai ārkārtīgi vērtīgs ieguvums. Bāls puisītis, kas spļaus sejā zaldātiem, kuri tēmēs viņā ar šautenēm. Jaunas, nevainīgas asinis uz mazām rokām - divkāršs laimests. (Pieiet klāt sardzes vīram) Bet viņiem ir līdzzinātāji, un iespējams, ka arī manas sardzes vidū. Klausies labi...

SARDZES VĪRS: Priekšniek, mēs darījām visu, kā pienākas. Dirāns gan uz pusstundiņu bija apsēdies, jo viņam sāpēja kājas, bet es, priekšniek, es visu laiku paliku stāvam. Vecākais to apstiprinās.

KREONS: Kam jūs par šo gadījumu jau esat stāstījuši?

SARDZES VĪRS: Nevienam, priekšniek. Mēs tūlīt vilkām lozes un es atnācu šurp.

KREONS: Klausies labi uzmanīgi. Pavēlu jūsu dežūru pagarināt. Nosūtiet atpakaļ maiņu. Pie līķa jābūt tieši jums. Un ne vienam ne vārda. Jūs esat vainīgi par nolaidību un katrā ziņā tiksiet sodīti, bet, ja tu ko stāstīsi, ja pilsētā izplatīsies valodas, ka Polinika līķis ir apmests ar zemi, tad jūs visi trīs tiksiet pakārti.

SARDZES VĪRS: (pilnā kaklā.) Mēs nebijām stāstījuši, priekšniek, es jums zvēru. Bet kamēr esmu šeit, varbūt abi pārējie to jau ir pastāstījuši jaunajai maiņai... (Piere viņam pārklājas lielām sviedru lāsēm, viņš nesakarīgi murmina) Priekšniek, man ir divi bērni. Viens pavisam maziņš. Kara tiesas priekšā jūs taču apliecināsiet, ka es biju šeit, priekšniek. Jā, es biju šeit, kopā ar jums. Tātad man ir liecinieks. Ja arī kas būs stāstīts, tad to būs izdarījuši pārējie, tas nebūšu es. Jā man ir liecinieks.

KREONS: Ej ātrāk. Ja neviens neuzzinās, tu paliksi dzīvs. (Sardzes vīrs skriešus aizsteidzas. Kreons mirkli klusē. Pēkšņi čukstus.) Bērns...(Uzliek roku pāžam uz

pleca.) Panāc šurp, mazais i Vai tu varētu manis dēļ mirt? (Zēns viņu uzlūko. Aiziet kopā ar zēnu, glāstīdams tam galvu) Nē,.....pašam...
(var dzirdēt, kā viņš aiziedams vēlreiz nopūšas.) Bērns... (Abi aiziet. Ienāk Koris)

KORIS: Tu. Tagad atspere ir līdz galam uzvilka. Tai tikai pašai jāritinās vaļā. Un tieši tāpēc traģēdija ir ļoti ērta. Vajadzīgs tikai mazs knipja sitiens, un - aiziet: vajadzīgs kāds nieciņš, acumirkļīgs skatiens uz meiteni, kas iet pa ielu augšup uzrautiem pleciem, godkāre, kādā jaukā rītā pamostoties, gluži tāpat kā rodas ēstgriba, vai kāds neuzmanīgs jautājums, kuru kādā vakarā sev uzdod. Un tas ir viss. Pēc tam jāļauj, lai viss noris, kā tam jānoris. Nav ko uztraukties. Viss ritēs pats no

sevis. Šis mehānisms vienmēr ir kartība un labi ieeļļots. Nāve, nodevība, izmisums ir jau šeit, tie ir sagatavoti, arī sprādzieni, arī negaisi, arī klusums, visvisāds klusums: beigu klusums, kad paceļas bendes roka, sākuma klusums, kad kaili mīlnieki pirmo reizi, nedrīkstēdami pakustēties, guļ tumšā istabā, klusums, ko pārtrauc pūļa kliegzieni ap uzvarētāju - tas atgādina filmu ar pārtrūkušu skaņu, kad no atvērtajām mutēm nekas nenāk ārā, viss šis troksnis ir tikai šķietams, un uzvarētājs, jau uzvarēts, ir vientuļš šai lielajā klusumā...

KORIS: Traģēdija ir tīra. Tā ir nomierinoša, uz to var paļauties... Drāmā ar tās nodevējiem, ar tās rūdītajiem ļaundariem, ar vajāto nevainību, ar tās atriebējiem, Ņufaundlandas suņiem, ar cerības stariņiem nāve ir drausmīga, tā jau ir nelaiemes gadījums. Varbūt varonei izdotos izglābties, ja cēlais jauneklis būtu laikus ieradies ar žandarmiem. Traģēdiju mēs varam noskatīties mierīgi. Pirmkārt, tajā jau iepriekš viss zināms. Galu galā tajā visi ir nevainīgi. Tā nav traģēdija, ka viens tajā nogalina un otrs tiek nogalināts. Tas ir tikai lomu sadalīšanas jautājums. Un pats galvenais, traģēdija ir nomierinoša, jo mēs zinām, ka cerību nav, pat ne visdraņķīgākās cerības, varoņi iekrīt slazdos tikpat kā žurkas, debess nogrūst viņiem pār galvu, un atliek vairs tikai kliegt - nevis vaidēt, nevis gausties, bet izbļaut pilnā kaklā to, ko jau sen vajadzēja pasacīt, kas nekad nav sacīts un kas varbūt pat tagad nav zināms. Un kāpēc? Tikai tāpēc, lai to pateiktu pats sev, lai pats to uzzinās

Drāmā cīnās, jo ir cerība izkulties sveikā. Tas nav cēli, tas ir utilitāri. Traģēdijā cīnās velti. Tā piederas valdniekiem, šo cīņu nekad nevainago panākumi.

(Sardzes vīru stumta, ienāk Antigone.)

KORIS: Tātad sākas. Mazā Antigone ir saķerta. Mazā Antigone pirmo reizi varēs būt tāda, kāda viņa īstenībā ir. (Kamēr sardzes vīri stumj Antigoni uz avanscēnu, koris pazūd.)

SARDZES VĪRS: (atguvis savu pašapziņu): Nu, nu bez pekstiņiem! Varēsit paskaidrot visu pašam priekšniekam. Es rīkojos pēc instrukcijas. Ko jūs tur gribējāt darīt, man viens pīpis. Visiem ir savi attaisnojumi, visiem ir kaut kas ko iebilst. Ja visas uzklusītu un vēl mēģinātu saprast, tad visi noziedznieki būtu nevainīgi. Nu, nu! Turiet taču viņu ciet, un nekādus pekstiņus. Es nemaz negribu zināt, kas viņai sakāms.

ANTIGONE: Liec, lai viņi laiž mani vaļā, lai neaiztiek ar savām netīrajām rokām. Man sāp.

SARDZES VĪRS: Netīrajām rokām? Jūs varētu būt mazliet pieklājīgāka... Es taču pret jums esmu pieklājīgs.

ANTIGONE: Liec, lai mani laiž vaļā. Es esmu Edipa meita, es esmu Antigone. Es nebēgšu.

SARDZES VĪRS: Edipa meita. Arī ielas staigules, ko aiztur nakts patruļa, saka, lai viņas neaiztiek, jo esot labās attiecībās ar priekšnieku.

(Sardzes vīri uzjautrinās.)

ANTIGONE: Esmu ar mieru mirt, lai tikai viņi man neskaras klāt!

SARDZES VĪRS: Un līķiem, un zemei,- vai tiem tev nebija bail pieskarties? Tu, saki "ar netīrajām rokām"! Būtu pametusi acis uz savējam.

(Vāri smaidīdama, Antigone paskatās uz savām važās
ieslēgtajām rokām. Tās ir aplipušas ar zemi.)

SARDZES VĪRS: Tev atņēma lāpstiņu? Un otrreiz tev vajadzēja kašāt zemi ar pirkstiem? Sīto pārdrošību! Es uz mirkli pagriežu muguru, palūdzu tabakas šņipstiņu, un kamēr to aizstūrēju aiz : vaiga, kamēr pasaku paldies, viņa jau ir klāt un rakņājas pa zemi j tikpat kā maza hiēna. Un gaišā dienas laikā. Un kā viņa ķepurojas, draņķe tāda, kad gribēju grābt viņu cieti. Gandrīz vai acis man izskrāpēja. Kļiedza, ka viņai jāpabeidzot... Viņa jau ir traka, nudien, traka.

SARDZES VĪRS: Paklau, Būdus, kā būtu, ja mēs visi trīs sarīkotu nelielas dzīres, lai atzīmētu šo gadījumu.

OTRAIS SARDZES VĪRS: Es arī viendien apcietināju kādu trako. Viņa rādīja cilvēkiem pliku dibenu.

TREŠAIS SARDZES VĪRS: Pie Tordī. Tur ir labs vīns.

OTRAIS SARDZES VĪRS: Svētdien mums brīvdiena. Ja mēs paņemtu līdzī arī sievas?

SARDZES VĪRS: Nē, papriecāsimies paši vien... Ar sieviešiem vienmēr ir ķēpa, mazie bieži prasās čurāt. Jā, ko tu neteiksi,

Bodus, nesen vel nevienam nebija ne prata, ka arī mums sagribēsies mazliet papriecāties.

OTRAIS SARDZES VĪRS: Varbūt mūs apbalvos.

SARDZES VĪRS: Var jau būt, ja tas ir kas svarīgs.

TREŠAIS SARDZES VĪRS: Flanšārs, no trešās rotas, kad viņšpagājušā mēnesī noķēra ugunspielaidēju, saņēma dubultu mēnešalgu.

OTRAIS SARDZES VĪRS: Nu, saki viens cilvēks! Ja mēs saņemsim dubultalgu, tad man ir priekšlikums neiet viss pie Tordī, bet uz Arābu pili.

SARDZES VĪRS: Lai iedzertu? Vai tu traks esi, vai? Pie arābiem vīna pudele maksā divkārt dārgi. Lai ar sieviešiem papriecātos - to esmu ar mieru. Paklausieties, ko es jums teikšu: papriekš aiziesim pie Tordī, piesūksimies tur kā nākas, un pēc tam dosimies uz Arābu pili. Jā, Būdus, vai tu vēl atceries to resnuli pie arābiem?

OTRAIS SARDZES VĪRS: Vai, kā tu toreiz biji piedzēries!

TREŠAIS SARDZES VĪRS: Bet, ja mums izmaksās dubultalgu, mūsu sievas dabūs to zināt. Ja nu tā būs, varbūt mūs publiski godinās.

SARDZES VĪRS: Gan jau redzēs. Bet dzīres tik un tā uzrīkosim. Ja ceremonija notiks kazarmu pagalmā, kā tādās reizēs, kad pasniedz ordeņus, tad ieradīsies arī sievas un knauķi. Un pēc tam visi kopā iesim pie Tordī.

OTRAIS SARDZES VĪRS: Jā, bet tad vajadzētu jau iepriekš pasūtīt ēdienus.

ANTIGONE: (Sīkā, lūdzošā balstiņa): Atļaujiet, lūdzu, mazliet apsēsties.

SARDZES VĪRS: (brītiņu apsvēris): Labi, lai sēžas. Tikai pieskatiet ka neizmūk. (ienāk Kreons, pirmais sardzes vīrs uzreiz kliez pilnā kaklā).

SARDZES VĪRS: Man ir tas gods jums paziņot...

KREONS: (izbrīnījies apstājas): Laidiet vaļā šo meiteni. Kas te notiek?

SARDZES VĪRS: Mēs esam sardzes postenis, priekšniek. Esmu ieradies kopā ar saviem biedriem.

KREONS: Bet kas tad sarga līķi?

SARDZES VĪRS: Mēs izsaucām maiņu, priekšniek.

KREONS: Es taču tev pavēlēju nosūtīt maiņu atpakaļ. Pavēlēju nevienam nekā nestāstīt.

SARDZES VĪRS: Mēs nekā neesam stāstījuši, priekšniek. Bet, kad aizturējām šo skuķi, nodomājām, ka jānāk šurp. Šoreiz lozes nevilcām. Nospriedām, ka labāk nāksim visi trīs.

KREONS: Idiotisms! (Antigonei), Kur viņi tevi aizturēja?

SARDZES VĪRS: Pie līķa, priekšniek.

KREONS: Kas tev bija darāms pie sava brāļa līķa? Tu taču zināji, ka esmu aizliedzis tam tuvoties.

SARDZES VĪRS: Ko viņa darīja, priekšniek? Tāpēc jau mēs viņu pie jums atvedām.

Viņa kašāja zemi ar rokām. Grasījās līķi atkal aprakt.

KREONS: Vai tu maz apjēdz, ko nupat teici?

SARDZES VĪRS: Priekšniek, jūs varat pajautāt pārējiem. Kad es atgriezos atpakaļ, zeme no līķa jau bija notīrīta, bet kad sāka karsēt saule un līķis sāka smirdēt, novietojām to turpat tuvumā uz pakalniņa, lai tas būtu vējā. Nodomājām, ka gaišā dienas laikā mēs ne ar ko neriskējam. Drošības dēļ tomēr nospriedām, ka viens no mums to pastāvīgi pieskatīs. Bet ap dienas vidu, vislielākajā svelmē, kad vējš bija rimis un izplatījās nejauka smaka, jutos tā ,it kā būtu: dabūjis ar rungu pa galvu. Lai es pūlējos kā pūlēdamies turēt plati atvērtas acis, tās raustījās tikpat kā receklis, es vairs nekā neredzēju. Devos pie biedra palūgt šķipsniņu zelējamās tabakas, domāju - pāries... Kamēr aizstūķēju tabaku aiz vaiga, priekšniek, kamēr pasaku paldies un eju atpakaļ, viņa jau ir tur un kašņājas ar rokām pa zemi. Gaišā dienas laikā! Viņai taču vajadzēja iedomāties, ka viņu katrā ziņā redzēs. Un, kad viņa ieraudzīja, ka skrienu pie viņas, vai jūs domājat, ka viņa pārtrauca rakšanu, ka viņa varbūt mēģināja bēgt? Nē. Viņa no visa spēka, cik vien ātri varēdama, turpināja rakšanu. It kā nemaz neredzētu manu tuvošanos. Un kad es viņu sagrābu, viņa pretojās kā velna māte, gribēja vēl turpināt, kļiedza, lai laižu viņu vaļā, ka līķis vēl neesot pilnīgi aprakts...

KREONS: (Antigonei): Vai tā ir taisnība?

ANTIGONE: Jā, taisnība.

SARDZES VĪRS: Mēs atkal nometām nost zemi no līķa, kā pienākas, tad, nekā nestāstīdami, nodevām dežūru un atvedām viņu pie jums, priekšniek. Un tas ir viss.

KREONS: Un naktī, pirmajā reizē, vai tā arī biji tu?

ANTIGONE: Jā. Tā biju es. Raku ar dzelzs lāpstiņu, ar ko mēs kādreiz vasaras brīvdienās cēlām pilis liedaga smiltīs. Tā bija tieši Polinika lāpstiņa. Viņš bija iegriezis ar nazi savu vārdu uz lāpstiņas kāta. Tāpēc arī es to biju atstājusi viņam blakus. Bet viņi to paņēma. Tad nu otrajā reizē man vajadzēja rakt zemi ar rokām.

SARDZES VĪRS: Izklausījās, ka skribinās kāds zvēriņš. Pаметis acis,- karstais gaiss trīsuļot trīsuļoja,- Dirāns sacīja: "Jā, tas ir kāds dzīvnieks. " "Nezi, - es viņam atbildēju, - tā kā par smalku, lai tas būtu dzīvnieku rakums. Tā ir meitene."

KREONS: Labi. No jums varbūt drīz pieprasīs rakstveida ziņojumu. Pagaidām atstāriet mani ar viņu divatā. Izved, mazais, šos vīrus ārā. Un lai viņi ne ar vienu nesatiekas, kamēr es atkal viņus pasaukšu.

SARDZES VĪRS: Vai viņai no jauna uzlikt roku dzelžus, priekšniek?

KREONS: Nē.

(Mazais pāžs izved sardzes vīrus ārā. Kreons un Antigone paliek vieni aci pret aci.)

KREONS: Vai tu kādam stāstīji par savu nodomu?

ANTIGONE: Nē.

KREONS: Vai tu pa ceļam uz turieni kādu satiki?

ANTIGONE: Nē, nevienu.

KREONS: Vai tu par to esi droša?

ANTIGONE: Jā.

KREONS: Nu, tad klausies: tev jāiet tūlīt atpakaļ savā istabā, jāapguļas, jāsaka , ka esi slima, ka neesi no savas istabas izgājusi kopš vakardienas. Tava zīdītāja sacīs to pašu.

Un tos trīs vīrus es novākšu.

ANTIGONE: Kāpēc? Jūs taču ļoti labi zināt, ka es atkal darīšu to pašu.

(Pauze. Abi raugās viens otrā.)

KREONS: Kāpēc tu mēģināji aprakt savu brāli?

ANTIGONE: Man tas bija jādara.

KREONS: Es to biju aizliedzis.

ANTIGONE: (maigi): Man tomēr tas bija jādara, jo neaprakto miroņu ēnas mūžīgi maldās un nekad neatrod mieru. Ja mans brālis būtu dzīvs un pārguris atgrieztos mājās no ilgstošām medībām, es viņam noautu zābakus, pasniegtu ēdienu un uzklātu gultu... Šodien Poliniks savas medības ir izbeidzis. Viņš pārnāk mājās, kur viņu gaida tēvs un māte, un arī Eteokls. Viņam ir tiesības uz atpūtu.

KREONS: Viņš bija dumpinieks un nodevējs, tu to zināji.

ANTIGONE: Viņš bija mans brālis.

KREONS: Tu taču dzirdēji paziņojam manu pavēli uz visiem stūriem, lasīji sludinājumus uz visām pilsētas sienām?

ANTIGONE: Jā.

KREONS: Tu zināji, kāds liktenis piemeklēs ikvienu, lai viņš būtu kas būdams, kurš iedrošinātos Polinika līķim parādīt apbedīšanas godu?

ANTIGONE: Jā, es to zināju.

KREONS: Tu varbūt domāji, ka pietiek ar to, ka esi Edipa meita, lepnā Edipa meita, lai uz tevi likums neattiektos.

ANTIGONE: Nē. To es nedomāju.

KREONS: Pirmām kārtām šis likums bija jāievēro tev, Antigonē, likumi pirmām kārtām jāievēro valdnieku meitām.

ANTIGONE: Bijusi es kalpone un mazgātu traukus tai brīdī, kad lasīja tavu pavēli, es noslaucītu taukainās rokas un noņemtu priekšautu un steigtos aprakt savu brāli.

KREONS: Nav tiesa, būtu tu kalpone, tev nebūtu ne mazāko šaubu, ka tevi sodīs ar nāvi, un tu paliktu mājās apraudāt savu brāli. Bet tu domāji, ka piederi pie valdnieka dzimtas, ka esi mana brāļa meita un mana dēla līgava, un, ka, lai notiktu kas notikdams, es neiedrošināšos tev piespriest nāves sodu.

ANTIGONE: Jūs maldāties. Gluži otrādi, es biju pārliccināta, ka jūs mani sodīsiet ar nāvi.

KREONS: (raugās Antigonē un pēkšņi sāk murmināt.): Edipalepnums. Tevī ir Edipa lepnums. Jā, tagad, kad to saskatīju tavu acu dzīlēs, es tev ticu. Tu noteikti domāji, ka es tevi nosodīšu ar

nāvi. Un tas tev šķiet esam gluži dabisks atrisinājums, augstprātīgā! Tāpat arī tavam tēvam - es nerunāju par nelaimi, jo par to nevar būt ne runas - parastās cilvēku nelaimes bija par mazu. Cilvēka jūtas jūsu dzimtā tiek uzskatītas par šaurām. Jums ir vajadzīga divcīņa ar likteni un ar nāvi. Nodurt savu tēvu, gulēt ar savu māti, un pēc tam to visu uzzināt, kāri uztverot ikvienu vārdu. Vai tad nāves spriedums ir dziedinoša dzira? Un cik kāri to uzklausa tie, kuru dzīslās rit Edipa asinis. Pēc tam ir pavisam vienkārši, ņem un izdur sev acis un kopā ar bērniem klīst pa lielceļiem un ubago...

Taču nē. Šie laiki Tēbām pagājuši. Tagad Tēbām ir tiesības uz valdnieku, kura vārds nav izdaudzināts vēsturē. Mani, paldies dievam, sauc tikai par Kreonu. Es stāvu ar abām kājām uz zemes, abas rokas iebāzis kabatās, un, ja reiz esmu valdnieks, tad esmu nolēmis - kaut arī man ir mazāk godkāres nekā tavam tēvam - nodoties gluži vienkāršai mazliet jēdzīgākas kārtības nodibināšanai zemes virsū, ja vien tas iespējams. Tā nav nekāda dēka, tas ir ikdienišķs darbs un ne vienmēr patīkams, tāpat kā ikviens cits darbs. Bet, tā kā man tas jā dara, tad es to darīšu... Un, ja kāds noputējis vēstnieks nokāps no kalniem un man paziņos, ka mana izcelšanās nav visai skaidra, es gluži vienkārši palūgšu, lai viņš dodas atpakaļ, no kurienes nācis un tāda nieka dēļ neskriešu izprašņāt tavu nelaiķi krustmāti un neņemšos

pārbaudīt savu biogrāfiju. Valdniekam ir cits darbs darāms, tie nedrīkst noņemties ar personīgajām traģēdijām, meitiņ. (Pienāk klāt Antigonei un saņem viņas roku.)

Labi. Tu esi Antigone, tu esi Edipa meita, lai notiek, bet tev ir divdesmit gadu, un vēl nesen tas viss būtu ticis nokārtots ar ietupināšanu pie maizes un ūdens un pāris pļaukām. (Skatās uz Antigoni, smaidīdams) Sodīt tevi ar nāvi! Tu jau neesi sevi lāga apskatījusi, zvirbulēn! Tu esi pārāk vāja. Labāk kļūsti mazliet resnāka, lai vari dāvāt Hemonam dūšīgu zēnu. Tici man, Tēbām tas ir daudz vairāk vajadzīgs nekā tava nāve.

KREONS: Tev jāiet tūlīt atpakaļ savā istabā, jādara, kā es tev liku, un jācieš klusu. Un es apņemos gādāt, lai cieš klusu pārējie. Nu, ej taču! Un nešausti mani ar sava skatiena zibeņiem. Tu mani uzskati par lopu, protams, un katrā ziņā domā, ka cēlas jūtas man ir svešas. Bet es tevi tomēr mīlu, par spīti tavam nejaukajam raksturam. Neaizmirsti, ka es biju tas, kurš tev uzdāvināja pirmo lelli, un tas nav nemaz tik sen.

(Antigone nekā neatbild. Viņa dodas uz durvīm. Kreons viņu aiztur.)

KREONS: Antigone! Uz tavu istabu jāiet pa šīm durvīm. Kurp tu gribēji nupat doties?

ANTIGONE: (apstājas un atbild klusā balsī bez kādas

dižošanās): Jūs jau zināt kur... (Pauze . Joprojām stāvēdami uz vietas, abi raugās viens otram sejā.)

KREONS: (čukstus, kā pats ar sevi sarunādamies.): Kas tā par spēli, ko tu spēlē?

ANTIGONE: Es nekā nespēlēju.

KREONS: Tātad tu nesaproti, ka kuru katru citu, kas mēģinātu izdarīt to, ko patlaban zina tikai tie trīs stulbeņi, es būtu spiests sodīt ar nāvi? Ja tu tagad klusētu, ja tu atteiktos no šā neprāta, man būtu izredzes tevi glābt, bet pēc piecām minūtēm tas vairs nebūs iespējams. Vai tu to saproti?

ANTIGONE: Man jāiet aprakt savu brāli, ko šie vīri atkal atrakuši.

KREONS: Tu gribi atsākt šo aplamību. Pie Polinika liķa patlaban stāv sardze un pat ja tev izdotos viņu atkal apbērt ar zemi, viņu no jauna atraks, tu to ļoti labi zini. Tu vari tikai vēlreiz noplēst līdz asinīm nagus un ļaut sevi saņemt ciet.

ANTIGONE: Neko citu, es to zinu. Bet es varu vismaz to. Un ir jādara tas, ko var izdarīt.

KREONS: Vai tu tiešām tici apbedīšanas ceremonijai? Tici, ka brāļa ēna būs notiesāta uz mūžīgu klaiņošanu, ja liķim netiks mesta virsū riekšava zemes un priesteris nenoskaitīs pātarus? Tu, protams, būsi dzirdējusi, kā Tēbu priesteri tos skaita? Būsi redzējusi, kā šie nabaga nogurušie kulta kalpi, žigli bērdami vārdus steidz pabeigt ceremoniju, kā viņi uz ātru roku apstāv mironi, lai līdz pusdienas laikam pagūtu apbedīt vēl otru?

ANTIGONE: Jā, esmu redzējusi.

KREONS: Vai tad tev nekad nav ienācis prātā, ka tādā gadījumā, ja zārkā gulētu cilvēks, kas tev tiešām ir mīļš, tad tu sāktu kaukt šīs liekulības dēļ? Tu liktu viņiem apklust un aiztriektu viņus.

ANTIGONE: Jā, ir ienācis prātā.

KREONS: Un tagad tu riskē ar savu dzīvību tāpēc, ka tavam brālim ir liegts šī smieklīgā ceremonija, šī bezjēdzīgo vārdu murkšķēšana pie viņa mirstīgajām atliekām, šī pantonīma, no kuras tev pirmajai samestos kauns un nelaba dūša. Tas taču ir muļķīgi!

ANTIGONE: Jā, muļķīgi.

KREONS: Kāpēc tad tu tā rīkojies? Cītu dēļ, to dēļ, kuri tam tic? Lai viņus saceltu pret mani?

ANTIGONE: Nē.

KREONS: Ne cītu dēļ, ne sava brāļa dēļ? Kā dēļ tad?

ANTIGONE: Sevis pašas dēļ.

KREONS: (klusēdams uzlūko Antigoni): Tātad tev ļoti gribas mirt? Tu jau tagad izskaties kā mazs noķerts zvēriņš.

ANTIGONE: Nežēlojiet mani. Dariet tā, kā es daru. Dariet to, kas jums jādara. Un, ja esat cilvēks, tad dariet to ātrāk. Tas viss, ko es nojums lūdzu. Mūžīgi jau man nebūs drosmes.

KREONS: (pieiet klāt Antigoni): Es gribu tevi glābt, Antigone.

ANTIGONE: Jūs esat valdnieks, jūs iespējat visu, bet to jūs nespējat.

KREONS: Tev tā liekas?

ANTIGONE: Nedz mani glābt, nedz mani piespiest.

KREONS: Tavu lepnumu! Mazais Edips!

ANTIGONE: Jūs varat tikai likt mani sodīt ar nāvi.

KREONS: Bet ja es likšu tevi spīdzināt?

ANTIGONE: Kāpēc? Lai es raudātu, lai lūgtos žēlastības, lai apsolītu visu, ko no manis prasīs, bet pēc tam, kad man vairs nesāpētu, sāktu visu no jauna?

KREONS: (saspiezdams Antigonei roku): Uzklusi mani. Man, protams, ir neizdevīga loma un tev - labā loma. Un tu to apzinies. Taču neizmanto to ļaunprātīgi, sasodītais skuķi... Ja es būtu parastais, zvērīgais tīrāns, tev jau sen būtu izrauta mēle, tava miesa būtu saplosīta ar nokaitētām knaiblēm vai arī tu būtu iemesta akmens sprostā. Bet tu saskati man acīs tādu kā vilcināšanos, redzi, ka es tev ļauju runāt un nesaucu kareivjus, tāpēc tu nīrgājies par mani, uzbrūc man, kā vien varēdama. Ko tu ar to gribi panākt, mazā ragana?

ANTIGONE: Laidiet mani vaļā. Man sāp roka no jūsu tvēriena.

KREONS: (saspiezdams Antigones roku vēl stiprāk): Es esmu stiprāks par tevi un arī izmantoju savu pārākumu.

ANTIGONE: (klusī iekliedzas): Vai!

KREONS: (nīrdzīgām acīm): Īstenībā varbūt man ar to vajadzēja sākt, gluži vienkārši izgriezt tev rokas, saplucināt aiz matiem, kā mēdz izdarīties ar nerātņu meiteni. (Joprojām raugās Antigonē. Pieliekdamies viņai pavisam klāt) Es gan esmu tavs tēvocis, bet mūsu dzimtā mēs neesam raduši izrādīt maigumu.

Vai tev galu galā neliekas jocīgi, ka valdnieks, par kuru tu smeji, tevi uzklausa, ka šis vecais vīrs, kas visu iespēj un kas ir redzējis, kā nogalina cilvēku, kuri - tici man - modināja tādu pašu līdzietību kā tu, stāv te un pūlas aizkavēt tavu nāvi?

ANTIGONE: (brīdi klusējusi): Nupat jūs pārāk stipri spiežat. Man pat vairs nesāp. Es vairs nemaz nejūtu savu roku.

KREONS: (uzlūko Antigoni un, īsi iesmiedamies, palaiž viņu vaļā. Čukstus.): Dievs vien zina, cik man šodien daudz darba, bet es tomēr šķiedīšu savu laiku, cik vajadzēs, un izglābšu tevi, mazā ragana. (Liek Antigonei apsēsties uz krēsla telpas vidū. Novelk svārkus un smagnējā, majestātiskā gaitā pieiet viņai klāt, ģērbies tikai vienā kreklā.) Tici man, ka nākamajā dienā pēc apspiestas sacelšanās darba netrūkst. Bet arī steidzamas darīšanas var pagaidīt. Es nevaru pieļaut, lai tu mirtu politisku nesaskaņu dēļ. Tu esi vairāk vērtā. Jo tavš Poliniks, šī ēna, ko tu apraudī, šis līķis, kas pūst sardzes ielenkts, un viss šī patētika, kas tevi iedvesmo, nav nekas cits kā politika. Man nepavisam nav maiga daba, bet es esmu delikāts, man patīk, lai viss būtu tīrs, skaidrs, nomazgāts. Vai tu domā, ka man tāpat kā tev nav pretīga šī saulē pūstošā maita? Vakarā, kad uzpūš vējš no jūras, smaku jau var saost pilī. Man kļūst nelabi. Taču es pat neizveru savu logu. Kaut arī tas ir zemiski, - tev jau es varu atzīties, - kaut tas ir muļķīgi un nežēlīgi, bet tas ir vajadzīgs, lai visi Tebu iedzīvotāji ieelpo šo gaisu. Tici man, tīrības dēļ vien tavu brāli es jau sen būtu licis aprakt. Bet, lai tie lopi, pār kuriem es valdu,

visu apjēgtu, tad Polinika līķis smirdinās visu pilsētu vismaz mēnesi.

ANTIGONE: Cik jūs esat riebiņš!

KREONS: Jā, mazā. To prasa mans amats. Strīdēties var tikai par to, vai šis amats jāuzņemas vai nav jāuzņemas. Bet ja nu to uzņemas, tad jārikojas tieši tā.

ANTIGONE: Un kāpēc jūs to uzņematies?

KREONS: Kādu rītu es pamodos kā Tēbu valdnieks. Un dievs ir mans liecinieks, ka mani ne pavisam nevaldzināja vara...

ANTIGONE: Tad taču vajadzēja atteikties!

KREONS: To es varēju. Tikai pēkšņi es jutos kā strādnieks, kas bēg no darba. Tas man likās negodīgi. Es pateicu: "Jā"!

ANTIGONE: Jo ļaunāk jums. Bet es neteiktu "Jā"! Kas man daļas gar jūsu politiku, gar jūsu nepieciešamību, gar visu, ko jūs man stāstāt? Es vēl varu teikt: "Nē"! viņam, kas man nepatīk, un esmu pati sev tiesnesis. Bet jūs ar visu savu kroni, ar visiem saviem kareivjiem, ar visu savu greznību varat vienīgi sodīt mani ar nāvi, jo esat pateicis: "Jā!"

KREONS: Paklausies.

ANTIGONE: Ja es gribu, varu jūs neuzklausīt. Jūs esat pateicis: "Jā"! Es vairs nekā no jums nevaru mācīties. Bet jūs gan. Jūs stāvat te un kāri uzklausāt manus vārdus. Un, ja jūs nosaucat savus sardzes vīrus, tad tikai tāpēc, lai mani uzklausītu līdz galam.

KREONS: Tu mani uzjautrini!

ANTIGONE: Nē. Es modinu jūsos bailes. Tāpēc jau jūs cenšaties mani glābt. Ērtāk taču būtu pieskaņīt tādu Antigoni dzīvu un mēmu šai pilī. Jūs esat pārāk jūtīgs, lai būtu īsts tirāns, un tas ir viss. Bet jums tomēr tūlīt būs jāliek mani nonāvēt, jūs to zināt, un tāpēc jums ir bail. Cik gan pretīgs ir bailīgs vīrietis.

KREONS: (dobajā balsī): Jā, man ir bail, ka būšu spiests sodīt tevi ar nāvi, ja tu nebeigsi spītēties. Bet es to negribētu.

ANTIGONE: Mani gan neviens nevar piespiest darīt to, ko es negribu! Droši vien, jūs negribētu arī liegt apbedīšanu manam brālim? Sakiet taču, jūs to negribētu?

KREONS: Esmu jau to teicis.

ANTIGONE: Un tomēr jūs to darāt. Un tagad, pats nemaz negribēdams, jūs liksiet mani sodīt ar nāvi. Un tas nozīmē būt valdniekam.

KREONS: Pilnīgi pareizi.

ANTIGONE: Nabaga Kreons! Tad jau ar visiem saviem aplauztajiem, ar zemi piedzītajiem nagiem un ar zilumiem, ko man uz rokām atstājuši tavi sardzes vīri, ar visām savām bailēm, no kā man piemetušās vēdergraizes, valdu tomēr es, bet nevis tu.

KREONS: Nu tad iežēlojies par mani. Tava brāļa liķis, kas pūst aiz maniem logiem, ir pietiekama maksa par to, lai Tēbās nodibinātu kārtību. Mans dēls tevi mīl. Nepiespied mani upurēt arī tevi. Esmu pietiekami upurējis.

ANTIGONE: Jūs esat pateicis: "Jā!" - tagad jums vienmēr vajadzēs kādu upurēt!

KREONS: (ārkārtīgi pārskaities, pēkšņi sāk purināt Antigoni): Žēlīgais dievs! Pamēģini uz mirkli saprast arī mani, maza muļķe! Es taču censtos saprast tevi. Ir vajadzīgs, lai būtu arī tādi, kas vada kuģi. Tam ir sūce, tajā plūst iekšā ūdens pa visām malām, tas ir piekrauts noziegumiem, nelietībām un postu... Stūre vairs neklausā. Ekipāža nekā negrib darīt, tā gudro tikai par kravas telpu izlaupīšanu, bet virsnieki, lai glābtu savu dzīvību, jau uzsākuši būvēt nelielu, taču ērtu plostu un pievāc visas saldūdens krājumus. Masti čīkst, vējā svilpo, buras saplosītas driskās, un visi šie lopi dabūs galu, jo ikviens no viņiem domā vienīgi par savu ādu, par savu dārgo ādiņu un par savām sīkajām darīšanām. Vai tev šķiet, ka te ir laiks domāt par tik smalkām būšanām, noskaidrot, vai vajadzētu teikt "jā" vai "nē", izdibināt, vai vēlāk par to nebūs pārāk dārgi jāsamaksā un, vai pēc tam vēl būs iespējams palikt par cilvēku? Kur nu! Tiek paķerts kaut kāds dēļa gabals, lai aiztaisītu caurumu, pa kuru gāžas iekšā ūdens, tiek izkliegtā pavēle un tiek šauts uz pūli, uz pirmo, kas izsprauksies uz priekšu. Uz pūli! Vienalga, uz ko. Viņi gāžas uz klāja, vējš cērt sejā, un cilvēkam, kas krīt no tavas lodes, nav vārda. Varbūt tas ir tas, kurš iepriekšējā vakarā smaidīdams tev pasniedza uguni uzpīpēšanai. Viņam vairs nav vārda. Un arī tev nav vārda, tev, kas esi ieķēries stūres svirā... Vai tu to saproti?

ANTIGONE: (purinādama galvu): Es nemaz negribu saprast. Tā ir jūsu darīšana. Esmu radīta citam uzdevumam. Es radīta tādēļ, lai pateiktu "NĒ!" Un lai mirtu.

KREONS: Pateikt "nē" ir viegli!

ANTIGONE: Ne vienmēr.

KREONS: Lai pasacītu "jā" ir jāpasvīst un jāatrofī piedurknes, jāstrādā, neatpūtinot rokas, jāiegremdē tās dzīvē līdz pat elkoņiem. Pateikt "nē" ir daudz vieglāk, pat tad, ja draud nāve. Vajag tikai nekā nedarīt un gaidīt. Gaidīt, lai dzīvotu, gaidīt pat, kamēr nogalinās. Tas ir pārāk glēvi, tas ir cilvēku izgudrojums. Vai tu vari iedomāties tādu mežu, kurā koki atteiktos uzsūkt no zemes dzīvības sulas, kurā dzīvnieki atteiktos paklausīt medību vai mīlas instinktam? Dzīvnieki vismaz ir bez viltus, vienkārši un nežēlīgi. Stumdami cits citu uz priekšu, tie droši iet pa vienu un to pašu ceļu. Un, ja daži krīt, citi iet tālāk un, lai cik daudz to aizietu bojā, aizvien no katras sugas paliks kaut viens, kas atstās pēcnācējus un no jauna dosies pa to pašu ceļu ar tādu pašu drosmi, ar kādu šo ceļu kādreiz veikuši viņa senči.

ANTIGONE: Ak tad valdnieks sapņo par dzīvniekiem! Tos nu gan būtu tik vienkārši vadīt.

(Pauze. Kreons raugās Antigone.)

KREONS: Tu mani nicini, vai ne? (Antigone neatbild, viņš turpina, it kā sarunādamies pats ar sevi.)

Cik savādi? Es bieži esmu iedomājies sarunu ar vārgu, bālu jaunekli, kas būtu mēģinājis mani nogalināt un kas uz visiem maniem jautājumiem atbildētu vienīgi ar nicināšanu. Bet es nebiju domājis, ka šī saruna man būs ar tevi un par tik muļķīgām lietām... (Saņēmis galvu rokās. Var just, ka viņam jau zūd spēki). Taču uzklausi mani vēl pēdējo reizi. Mana loma nav pateicīga, bet tā ir mana loma, un es likšu tevi sodīt ar nāvi. Tikai es gribu, lai pirms tam arī tev būtu skaidra tava loma. Vai tu zini, Antigone, par ko tu mirsi? Vai tu maz zini, ar kādiem neģēlīgiem vārdiem sasaistīsi uz mūžīgiem laikiem savu, asinīm ierakstīto, vārdu?

ANTIGONE: Ar kādiem tad?

KREONS: Ar Etiokla un Polinika, ar tavu brāļu vārdiem. Tev gan šķiet, ka tu visu zini, bet īstenībā nezini nekā. Tēbās to nezina neviens cits kā vienīgi es. Bet man liekas, tagad arī tev ir tiesības to uzzināt. (Brīdi pārdomā, saņēmis galvu rokās, atspiedies ar elkoņiem pret ceļiem. Var dzirdēt viņu čukstam.) Tas nav skaists stāsts, tu pati redzēsi. (Un viņš iesāk neskanīgā balsī, neskatīdamies uz Antigoni.) Saki ko tad tu atceries par saviem brāļiem? Viņi rotaļājās viens ar otru, bet tevi, bez šaubām, nicināja, salauza tavas lelles, un, tevi kaitinādami, mūžīgi čukstēja viens otram ausīs visādus noslēpumus.

ANTIGONE: Viņi taču bija vecāki par mani...

KREONS: Vēlāk tu, droši vien, apbrīnoji viņu pirmās smēķētās cigaretes, viņu pirmās garās bikses, vēl vēlāk viņi sāka pazust no

mājām vakaros, kļuva par īstiem vīriešiem un tev vairs neskatījās ne virsū.

ANTIGONE: Es taču biju maza meitene...

KREONS: Tu katrā ziņā redzēji savu māti raudam, tēvu iekaistam dusmās, dzirdēji durvju kladzienus pēc brāļu pārnākšanas mājās un viņu nīrgāšanos gaitenī. Un viņi gāja tev garām zobgalīgi un ļengani, smirdēdami pēc vīna...

ANTIGONE: Reiz es biju paslēpusies aizdurvē, tas bija no rīta, mēs jau bijām piecēlušies, bet viņi tikko pārnākuši mājās. Poliniks mani ieraudzīja, viņš bija pavisam bāls, spīdīgām acīm un tik skaists savā vakara uzvalkā! Viņš man sacīja "Ā, tu te esi?" Un uzdāvināja lielu papīra puķi, ko bija pārnesis no savām nakts gaitām.

KREONS: Un šo puķi tu esi uzglabājusi, vai ne? Un vakar, pirms izgāji no mājām, atvēri savu atvilktni un ilgi uz šo puķi lūkojies, lai smeltos drosmi?

ANTRIGONE: (nodrebēdama): Kas jums to stāstīja?

KREONS: Nabaga Antigone: Viņa glabājusi papīra puķi. Vai tu maz zini, kas tavs brālis bija?

ANTRIGONE: Zinu, ka jūs katrā ziņā stāstīsiet man par viņu sliktu.

KREONS: Mazs muļķa uzdzīvotājs, nežēlīgs, cietsirdīgs parazīts, nožēlojams izšķērdētājs, kas izcēlās ar to, ka mācēja noskriet ekipāžas uz ielas un izsviest naudu krogos. Reiz es pats biju klāt, kad tavs tēvs atteicās dot Polinikam lielāku naudas

summu, ko tas bija zaudējis karšu spēle: Poliniks kļuva gluži bāls un, izklienot kādu neķītru vārdu, pacēla dūri!

ANTRIGONE: Nav tiesa!

KREONS: Viņa milzīgā dūre no visa spēka ietriecās tēvam sejā. Tas bija nožēlojams skats. Tavs tēvs sēdēja pie galda, aizsedzis seju rokām. Pa degunu viņam nāca asinis. Viņš raudāja, un Poliniks otrā rakstām istabas kaktā smīnēdams aizsmēķēja cigareti.

ANTRIGONE: (gandrīz vai lūgdamās : Tas nav tiesa!

KREONS: Atceries vien, tev toreiz bija kādi divpadsmit gadi. Pēc tam jūs viņu ilgu laiku netikāt redzējuši. Vai tā bija?

ANTIGONE: (dobjā balsī): Jā, tā bija.

KREONS: Un kas notiks pēc šā strīda? Tavs tēvs negribēja nodot dēlu tiesai. Un Poliniks iesaistījās argosiešu armijā. Un, kolīdz viņš aizbrauca uz Argosu, sākās tava tēva vajāšana, jo vecais vīrs nedomāja nedz mirt, nedz atteikties no troņa. Atentāti sekoja cits citam, un slepkavas, ko mēs saņēmām ciet, beigās vienmēr atzinās, ka viņus uzpircis Poliniks. Starp citu, ne jau Poliniks viens pats. Man gribas, lai tu zini visa aizkulises, lai zini, kādā virtuvē tas viss savārtīs, ja jau tik ļoti kāro tēlot šai drāmā kādu lomu. Vakar es liku sarīkot grandiozas bēres Eteoklam. Tagad Eteokls ir Tēbu varonis un svētais. Viņu bērēs piedalījās visa tauta. Skolas bērni atdeva visu krājkasītē sakrāto naudiņu vainaga pirkšanai, sirmgalvji, izlikdamies aizkustināti, drebošā balsī cildināja tavu labo brāli, Edipa uzticamo dēlu, īstu

valodnieku. Arī es teicu runu. Procesijā piedalījās visi Tēbu priesteri pilnā sastāvā, ģērbusies parādes tērpos. Tika parādīts militārs gods... Tā vajadzēja. Redzi, es taču nevarēju atļauties tādu greznību - katrā partijā pa rūdītam nelietim. Bet tev gan es kaut ko pateikšu. Kaut ko tādu, ko tikai es zinu, kaut ko drausmīgu: Eteokls, šis tikumības paraugs, nebija nemaz labāks par Poliniku. Arī šis labais dēls bija mēģinājis nonāvēt savu tēvu, arī šis lojālais valdnieks grasījās iztirgot Tēbas tam, kurš vairāk sola. Jā vai nav jocīgi? Man ir pierādījusi, ka tādu pašu nodevību, kuras dēļ Polinika līķis pašlaik pūst saulē, gatavojās pastrādāt arī Eteokls, kas atdusas marmora kapenē. Tā ir tikai nejaušība, ka Poliniks realizēja šo plānu pirms viņa. Viņi uzvedās kā gausi tirgus blēži, kas, krāpdami mūs, krāpa arī viens otru un, kārtodami savus rēķinus, galu galā pārgrieza viens otram rīkli, kā tas sīkiem zaglēniem pieder. Taču apstākļi mani spieda vienu no viņiem pasludināt par varoni. Tāpēc es liku uzmeklēt viņu līķus starp pārējiem līķiem. Viņus atrada guļam apkampušos - droši vien, pirmoreiz mūžā. Viņi bija viens otrā ietriekuši šķēpu, un pēc tam viņus bija saminusi argosiešu jātņieki. Viņi bija sašķaidīti putrā, Antigone, un viņus vairs nevarēja pazīt. Es liku pievākt viena līķi, mazāk sakropļoto, un svinīgi apbedīt, bet otru pavēlēju atstāt uz vietas, lai tas tur sapūst. Es pat nezinu, kuru, un tīci man, man tas pilnīgi vienalga. (Iestājas" gara pauze, neviens no abiem nepakustas un nepaskatās uz otru, tad Antigone klusām ieteicas)

ANTIGONE: Kāpēc jūs man to stāstāt? (Kreons pieceļas kājās un uzvelk svārkus.)

KREONS: Vai tad labāk vajadzēja ļaut nomirt neziņā?

ANTIGONE: Varbūt. Agrāk es ticēju. (Atkal iestājas pauze. Kreons tuvojas Antigonei.)

KREONS: Ko tu tagad darīsi?

ANTIGONE: (pieceldamās kā mēnessērdzīga): Iešu savā istabā.

KREONS: Nepaliec viena pati. Aprunājies šodien pat ar Hemonu. Un precies labi drīz.

ANTIGONE: (nopūzdamās): Labi.

KREONS: Visa dzīve tev ir priekšā. Tici man, mūsu strīds bija gluži veltīgs. Tev taču pieder tāds dārgums.

ANTIGONE: Jā.

KREONS: Viss pārējais nav svarīgi. Un tu grasījies atteikties no šī dārguma! Es gan tevi saprotu: divdesmit gadu vecumā es būtu rīkojies tāpat kā tu. Tāpēc es tik uzmanīgi uzklausīju tavus vārdus. Es dzirdēju, ka no laika dzīlēm ar mani runā vājais un bālais jauneklis Kreons, tāds pats kā tu, un kas arī nedomāja nekā cita, kā tikai par pašuzpurēšanos... Precies ātrāk, Antigone, un kļūsti laimīga. Dzīve nav tāda, kādu tu iedomājies. Tā ir kā ūdens, kas jauniešiem nemanot iztek pa izplesto pirkstu starpām. Aizver savas plaukstas, aizver žigli plaukstas. Turi to ciet. Tu redzēsi, tas kļūs par kaut ko mazu, cietu un vienkāršu, ko var mierīgu grozīt, sējot saulgozī. Visi, kam vajadzīgs tavs

garīgais spēks un degsme, tev sacīs pretējo. Neklausies viņos. Neklausies arī manī, kad es teikšu kārtējo runu pie Eteokla kapa. Tas viss ir meli. Patiess ir tikai tas, ko nesaka... Arī tu to vēlāk uzzināsi, dzīve ir iemīļota grāmata, bērns, kas rotaļājas tev pie kājām, stingri rokā satverts ierocis, soliņš, uz kura savas mājas priekšā vakarā var atpūsties. Tu mani vēl ilgi nicināsi, bet, kādreiz sapratīsi - un tas būs bēdīgs mierinājums vecumdienās, -ka dzīvot tomēr ir laime.

ANTRIGONE: (????? apkārst skatīdamās, čukstus): Laime...

KREONS: (pēkšņi mazliet nokaunējies): Nieks, vai ne?

ANTRIGONE: (liegi): Kāda gan būs mana laime? Vai tiešām mazā Antigone kļūs laimīga sieviete? Kādas nelietības viņai būs jāpastrādā diendienā, lai iegūtu sev kripatiņu laimes? Kam viņai būs jāmelos, kam jāuzsmaidās, kam sevi jāpārdod? Kam viņa ļaus nomirt, mierīgi novēršot skatienu?

KREONS: (paraustījies plecus): Tu esi traka, ciet klusu!

ANTIGONE: Nē, es neklusēšu! Es gribu zināt, kas jādara, lai kļūtu laimīga? Tūlīt pat, jo man tūlīt jāizšķiras. Jūs sakāt, ka dzīve ir ļoti skaista. Tāpēc arī es gribu zināt, kas man jādara, lai dzīvotu?

KREONS: Vai tu Hemonu mīli?

ANTRIGONE: Jā, es mīlu Hemonu. Es mīlu Hemonu; bargu un jaunu, prasīgu un uzticamu Hemonu; tādu kā es pati. Bet, ja viņam būs jākļūst tādā kā jūs, un pat sliktākā, ja viņam būs jādzīvo jūsu dzīve un jāapmierinās ar jūsu laimi, ja viņš vairs

nenobālēs, kad es nobālu, ja viņš nedomās, ka esmu mirusi, kad es piecas minūtes nosebošu, ja viņš nejutīsies vientuļš un neienīdīs mani, kad nesapratīs, par ko es smejos, ja viņš man blakus pārvērtīsies par Hemonu kungu, ja arī viņam būs jāiemācās teikt "jā", tad es Hemonu vairs nemīlu!

KREONS: Tu pati nezini, ko runā. Ciet klusu!

ANTIGONE: Nē, es zinu, ko runāju, bet jūs mani vairs nedzirdat. Es ar jums runāju no liela tāluma, no valstības, kurā jūs ar savām krunkām, savu gudrumu un savu valodu vairs nevarat ieiet. (Smejas) Ai, es smejos, Kreon, smejos tāpēc, ka pēkšņi iedomājos, kāds tu biji divdesmit gadu vecumā. Droši vien tikpat nevarīgs, bet pārliecināts, ka vari visu. Dzīve nav nekā grozījusi, tikai pielikusi klāt grumbiņas sejā un tauku kārtu;

KREONS: (Antigoni turpinādams.) Vai tu beidzot klusēsi?

ANTIGONE: Kāpēc tu man liec klusēt? Vai tāpēc, ka zini, man ir taisnība? Vai tu domā, es neredzu no tavām acīm, ka tu to zini? Tu saproti, ka man ir taisnība, bet nekad neatzīsies un jau patlaban grasies aizstāvēt savu laimi tikpat kā suns kaulu.

KREONS: Tavu un savu laimi, jā, muļķe tāda!

ANTIGONE: Jūs visi man esat apriebušies ar savu laimi! Ar savu dzīvi, kas jāmiļ par katru cenu. Jūs atgādināt suņus, arī tie aplaiza visu, ko vien atrod. Ikdienas laimīte, ko var iegūt, ja neesam pārāk prasīgi. Bet es gribu visu, un tūlīt pat,- lai mana laime būtu pilnīga - citādi es no tās atsakos! Es negribu būt pateicīga un apmierināta ar žēlastības dāvaniņu, kas man

atmesta par paklausīšanu. Gribu būt vai nu droši pārliecināta, ka mana laime būs tik skaista, par kādu es sapņoju bērnībā, vai arī mirt.

KREONS: Turpini, turpini! Tu runā tāpat kā tavs tēvs!

ANTIGONE: Jā, kā tēvs! Mēs piederam pie tiem, kuri uzdod jautājumus līdz galam. Pat tad, kad vairs nav palicis neviens cerības stariņš, ne vismazākā cerības stariņa, kas vēl nebūtu noslāpēts. Mēs piederam pie tiem, kuri pārkāpj pāri jūsu cerībām, jūsu sirdij dārgajām cerībām, jūs netīrajām cerībām, kad tās stājas mums ceļā.

KREONS: Ciet klusu! Kaut tu redzētu, cik izskaties neglīta, izkliegama šos vārdus.

ANTRIGONE: Jā, es esmu neglīta! Mani kliezieni, manas asās kustības, kādas mēdz būt tirgus sievietei, tiešām ir neglītas. Mans tēvs kļuva skaists tikai pēc tam, kad jau bija droši pārliecināts, ka ir nodūris savu tēvu, gulējis ar savu māti, un kad saprata, ka vairs nekas, itin nekas viņu nevar glābt. Tad viņš nomierinājās, viņa sejā parādījās tāds kā smaids, un viņš kļuva skaists. Viss bija galā. Viņam atlika tikai sev izdurt acis, lai jūs vairs neredzētu! Ak jūs, nožēlojamie, un jūs vēl kārojat pēc laimes! Jūs nu gan esat neglīti, pat visskaistākie no jums. Jums visiem ir kaut kas nejauks acu skatienā un smaidā. Tu nupat pareizi ieminējies par virtuvi, Kreon. Jā, jūs esat draņķīgi parazīti!

KREONS: (griezdamas laukā Antigonei roku): Es tev pavēlu klusēt, vai tu dzirdi?

ANTRIGONE: Tu man pavēli, pavār? Vai tu domā, ka vari man kaut ko pavēlēt?

KREONS: Priekšnams ir pilns ar cilvēkiem. Tu sevi pazudināsi! Viņi tevi izdzirdēs!

ANTRIGONE: Atver durvis! Es tieši gribu, lai viņi mani dzird!

KREONS: (mēģinādams Antigonei aizbāzt muti): Žēlīgais dievs, vai tu klusēsi galu galā?

ANTRIGONE: (pretī turēdamies): Nu, žiglāk, žiglāk, pavār! Sauc savus sardzes vīrus!

(Atveras durvis, ienāk Ismene.)

ISMENE: (iekliegdamās): Antigone.

ANTRIGONE: Un ko tu gribi?

ISMENE: Antigone, piedod. Antigone, tu redzi, esmu atnākusi, tagad man ir drosme. Es iešu kopā ar tevi.

ANTRIGONE: Kurp tu iesi kopā ar mani?

ISMENE: (Kreonam): Ja jūs viņu sodīsiet ar nāvi, tad jums būs jāsoda ar nāvi arī mani.

ANTRIGONE: Ai nē. Ne tagad. Tevi nē. Mani, mani vienu pašu. Neiedomājies, ka tu mirsi kopā ar mani. Tas būtu pārāk viegli.

ISMENE: Es negribu dzīvot, ja tu mirsi, negribu palikt bez tevis.

ANTRIGONE: Tu izvēlējusies dzīvību, es - nāvi. Liec tagad mani mierā ar savām raudu dziesmām. Turp vajadzēja iet šorīt pa tumsu, līst četrņapus. Vajadzēja kašāt zemi ar nagiem sardzei pie paša deguna un ļaut sevi sagrābt kā zagli.

ISMENE: Labi, tad es iešu rīt.

ANTIGONE: Vai tu dzirdi, Kreon? Arī viņa. Kas zina, vai to nedarīs arī citi, mani noklausījušies? Ko tu gaidi, ka neapklusini suni, ko tu gaidi, ka nesauc šurp savus sardzes vīrus? Paklau, Kreon, esi taču drosmīgāks, jāpārvar tikai viens nepatīkams brīdis. Vai tu dzirdi, pavār, tas taču jādara.

KREONS: (pēkšņi dūsmās sauc): Sardze.

(Sardzes vīrs uzreiz ierodas.)

KREONS: Aizvediet viņu.

ANTIGONE: (ar skaļu atvieglājuma kļiedzienu): Beidzot, Kreon.

(Sardzes viri uzklūp Antigonei un viņu aizved. Kļiedzama aiz viņiem izskrien Ismene.)

ISMENE: Antigone. Antigone.

(Kreons paliek viens pats, ienāk koris un pieiet viņam klāt.)

KORIS: Tu esi neprātīgs, Kreon. Ko tu izdarīji?

KREONS: (raudzīdamies tālumā vienā punktā.): Viņai bija jāmirst.

KORIS: Neļauj, Kreon, Antigonei mirt. Mēs visi gadsimtiem ilgi sajūtīsim viņas nāvi kā dzīvu pārmetumu.

KREONS: Viņa pati gribēja mirt. Neviens no mums nebija tik stiprs, lai viņu piespiestu dzīvot. Tagad es to saprotu, Antigone bija radīta, lai nomirtu. Droši vien, viņa pati to neapzinājās, Poliniks bija tikai iegansts. Ja viņai būtu jāatsakās no šā

iegansta, viņa tūlīt atrastu kādu citu. Galvenais viņas uzdevums bija pateikts "nē" un nomirt.

KORIS: Viņa vēl ir bērns, Kreon.

KREONS: Ko tu gribi, lai es ar viņu daru? Lai piespiežu viņai dzīvību?

HEMONS: (ieskrien, skaļi saukdams.): Tēvs.

KREONS: (piesteidzies klāt Hemonam, apskauj viņu): Aizmirsti viņu, Hemon, aizmirsti viņu puisīt.

HEMONS: Tu esi prātu zaudējis, tēvs. Laid mani vaļā.

KREONS: (vēl ciešāk turēdams Hemonu): Es visu izmēģināju, lai viņa glābtu, Hemon. Es izmēģināju visu, zvēru tev. Viņa tevi nemīl. Citādi viņa būtu palikusi dzīvot. Bet viņa deva priekšroku savai neprātīgajai iedomai un izvēlējās nāvi.

HEMONS: (mēģinādams izrauties no tēva skavām, skaļi sauc): Tu taču redzi, tēvs, ka viņi to aizved! Tēvs, neļauj šiem vīriem vest viņu projām!

KREONS: Viņa visu pastāstīja. Visas Tēbas zina, ko viņa izdarījusi. Esmu spiests viņu sodīt ar nāvi.

HEMONS: (izraudamies no tēva rokām): Laid mani! (Pauze, abi stāv aci pret aci. Viens otru uzlūko.)

KORIS: (pieiedams abiem tuvāk): Vai tad nevar ko izdomāt, pateikt, ka viņa zaudējusi prātu vai ieslodzīt viņu cietumā?

KREONS: Nevar. Cilvēki sacīs, ka tā nav taisnība. Ka es viņu glābju tāpēc, ka viņa ir mana dēla līgava. Es nevaru.

KORIS: Vai tad nevar kaut kā iegūt laiku, ļaut viņai izbēgt?

KREONS: Pūlis jau visu zina, tas jau klaigā ap pili. Es nevaru.

HEMONS: Tēvs, pūlis taču nav nekas. Noteicējs esi tu.

KREONS: Esmu noteicējs, kamēr neesmu izdevis likumu. Pēc tam vairs ne.

HEMONS: Tēvs, es taču esmu tavs dēls, tu nedrīksti pieļaut, lai man viņu atņem.

KREONS: Nē, Hemon. Nē, puisīt. Saņemies, Antigone nevar vairs dzīvot. Antigone mūs jau ir pametusi.

HEMONS: Vai tu tiešām domā, ka es bez viņas varēšu dzīvot? Vai tu domā, ka es būšu ar mieru dzīvot tāpat kā jūs? Ka es varēšu katru dienu no rīta līdz vakaram būt bez viņas? Noskatīties veltīgajā kņadā, noklausīties jūsu tukšajā pļāpāšanā bez viņas?

KREONS: Un tomēr tev būs ar to jāsamierinās, Hemon. Ikvienam no mums agrāk vai vēlāk pienāk vairāk vai mazāk skumjā diena, kad beidzot jāklūst par vīriem. Tev šis brīdis pienācis šodien... Un te nu tu, manu mazo zēn, pēdējo reizi stāvi manā priekšā ar asarām acīs un sāpju pilnu sirdi... Bet tiklīdz tu būsi uzgriezis muguru, tiklīdz būsi pārkāpis šo sliexsni, tas viss jau būs galā.

HEMONS: (atkāpjas dažus soļus atpakaļ un klusām saka): Tas jau ir galā.

KREONS: Nenosodi mani, Hemon. Nenosodi mani vismaz tu.

HEMONS: (ieskatīdamies tēvā un pēkšņi izbrīnā): Vai tiešām tas varenais dievs, lielais spēka un drosmes iemiesojums, kas

ņems mani uz savām rokām un glābs no visādiem briesmoņiem, -vai tiešām tas bijī tu?
Un tā vilinošā smarža un garšīgais vakara azāids... Vai tiešām tas bijī tu, kas lampas
gaismā, rādīji man grāmatas savā darba istabā?

KREONS: (lēnprātīgi): Jā, Hēmon.

HEMONS: Visas rūpes, viss lepnums, visas grāmatas par varoņiem tātd bija
vajadzīgas tikai tāpēc, lai kļūtu par vīru, kā tu saki, un justos ļoti laimīgs no apziņas, ka
dzīvoja?

KREONS: Jā, Hemon.

HEMONS: (pēkšņi iekliegdamies kā bērns mezdāmieš tēva skavās): Tēvs, tas nav tiesa!
Tas neesi tu, tas nenotiks šodien! Mēs vēl neesam nonākuši tā mūra pakājē, kur jāsa
vienīgi "jā". Tu taču vēl esi spēcīgs, tāds pats kā toreiz, kad es biju mazs. Ak, es tavi
ļoti lūdzu, tēvs, esi tāds, lai es tevi joprojām apbrīnoju. Es būšu pavisam vientuļš, un
visa pasaule man izskatīsies kā tuksnesis, ja es vairs nevarētu tevi apbrīnot.

KREONS: (atraisījies no dēla.): Mēs visi esam vientuļi. Viņa pasaule ir tuksnesis. Un tu
mani esi apbrīnojis jau pārāk ilgi. Paskaties uz mani. Kļūt par vīru nozīme ieskatīties
reiz savam tēvam sejā.

HERONS: (uzlūko tēvu, tad iekliegdamies kāpjās atpakaļ): Antigone! Antigone!
Palīgā!

(Skriešus izmetas ārā.) KORIS: (pieiedams klāt Kreonam):

Kreon, viņš aizskrēja kā vājprātīgs.

KREONS: (Lūkodamies vienā punktā, nekustēdamies ne novietas.): Jā. Nabaga zēns, viņš to mīl.

KORIS: Kreon, vajag kaut ko darīt.

KREONS: Es vairāk neko nespēju.

KORIS: Viņš aizgāja nāvīgi ievainots.

KREONS: (dobajā balsī): Jā, mēs visi esam nāvīgi ievainoti.(Sardzes vīru stumta, ienāk Antigone. Sargi atbalstās pretdurvīm, aiz kurām var dzirdēt pūļa rēkoņu.)

SARDZES VĪRS : Viņi ielauzušies pilī, priekšniek.

ANTIGONE: Kreon, es vairs negribu redzēt viņu sejas, negribasvairs dzirdēt viņu kliegzienu, es vairs negribu nevienu redzēt.Liec, lai man izpilda nāves sodu, bet izdari tā, lai es vairsnevienu neredzu, kamēr tas viss būs galā.

KREONS: (iziet, uzsaukdams sardzes vīriem): Sardzi pievārtiem! Lai pils būtu tukša! (Sardzes vīram) Tu paliec šeit pieviņas.

(Divi sardzes vīri aiziet, viņiem seko koris. Antigone paliek viena kopā ar pirmo sardzes vīru, viņu uzlūkodama.)

ANTIGONE: (pēkšņi ierunājas): Ak tad tu tas esi?

SARDZES VĪRS: Kas es esmu?

ANTIGONE: Pēdējais cilvēks, kura seju es redzu.

SARDZES VĪRS: Liekas gan.

ANTIGONE: Ļauj man uz tevi paskatīties...

SARDZES VĪRS: (pauzē tālāk, nokaunējies): To var.

ANTIGONE: Vai tu tas biji, kas mani apcietināja?

SARDZES VĪRS: Jā, es.

ANTIGONE: Tu man nodarīji sāpes. Tev nevajadzēja man darīt sāpes. Vai tad es izskatījos tāda, kas grib bēgt?

SARDZES VĪRS: Nu, nu, bez pekstiņiem! Kurš tad atbildētu? Jūs, vai ne?

ANTIGONE: Cik tev ir gadu?

SARDZES VĪRS: Trīsdesmit deviņi.

ANTIGONE: Vai tev ir bērni?

SARDZES VĪRS: Jā, divi gabali.

ANTIGONE: Vai tu viņus mīli?

SARDZES VĪRS: Tā nav jūsu darīšana. (Sāk staigāt šurpu turpu pa istabu: kādu brīdi dzirdama vienģiviņa solu kladzoņa.)

ANTIGONE: (pavisam bikli): Vai jūs jau sen strādājat par sardzes vīru?

SARDZES VĪRS: Kopš kara beigām. Es biju seržants. Paliku virsdienestā.

ANTIGONE: Vai tādēļ, lai kļūtu par sardzes vīru, ir jābūt seržantam?

SARDZES VĪRS: Vispār jā. Vai nu seržantam vai nu jākalpo speciālā rotā? Kļuvis par sardzes vīru, seržants zaudē savu pakāpi. Piemēram: man nāk pretī ierindnieks, viņš drīkst mani nesveicināt.

ANTIGONE: Ak tā?

SARDZES VĪRS: Ja. Taču lielākoties viņi tomēr sveicina. Ierindnieki zina, ka sardzes vīrs pieder pie komandējošā sastāva. Algas ziņā ir tā: parastais sardzes vīrs saņem tik pat lielu atalgojumu kā speciālās rotas ierindnieks, un ik pēc sešiem mēnešiem apbalvojuma kārtībā - seržanta algas papildus piemaksu. Sardzes vīram ir arī citas priekšrocības. Dzīvoklis, apkure, pensija. ?????? iznākumā precējies sardzes vīrs ar diviem bērniem saņem vairāk nekā aktīvs dienesta seržants.

ANTIGONE: Ak tā?

SARDZES VĪRS: Jā. Ar to tad arī izskaidrojams naidis starp sardzes vīriem un seržantiem. Jūs varbūt būsiat ievērojusi, ka seržanti visādi cenšas izrādīt nicināšanu pret sardzes vīriem.

SARDZES VĪRS: Viņu lielākā priekšrocība ir tā, ka viņusdrīzāk paaugstina. Savā ziņā tas ir pareizi. Sardzes vīra paaugstināšana notiek gausāk nekā armijā. Šeit jūs nedrīkstiet aizmirst, ka sardzes jefreitors ir pavisam kas cits nekā vecākais seržants armijā...

ANTIGONE: (pēkšņi): Paklausies...

SARDZES VĪRS: Kas ir?

ANTIGONE: Es drīz miršu.

(Sardzes vīrs nekā neatbild. Pauze. Viņš staigā šurpu turpu. Pēc kāda brīža viņš atsāk.)

SARDZES VĪRS: No otras puses, sardzes vīru stāvoklis savā ziņā ir labāks par aktīvā dienesta seržantu stāvokli. Sardzes vīrs ir karavīrs, bet tajā pašā laikā arī tikpat kā valsts ierēdnis.

ANTIGONE: Ka tu doma, vai mirt ir sāpīgi?

SARDZES VĪRS: Nemāku teikt. Kara laikā, tie, kas bija ievainoti vēderā, stipri mocījās. Es pats ne reizes neesmu bijis ievainots. Savā ziņā tas man kaitēja paaugstinājuma saņemšanā.

ANTIGONE: Kādu nāvi viņi man izraudzījuši?

SARDZES VĪRS: Nezinu. Šķiet, dzirdēju runājam, it kā, negribēdami pilsētu aptraipīt jūsu asinīm, viņi, jūs iemūrēšot.

ANTIGONE: Dzīvu?

SARDZES VĪRS: Jā, sākumā dzīvu.

(Pauze. Sardzes vīrs sagatavo šņipstiņu zelējamās tabakas)

ANTIGONE: Ai kaps! Ai kāzu gulta! Ai mana pazemes celle! (Saraujas un ir pavisam maza lielās, kailās telpas vidū. Izskatās, ka viņai mazliet salst. Viņa apņem sev apkārt rokas un čukst.) Viena, pavisam viena...

SARDZES VĪRS: (Aizbāzis tabakas šņipstiņu aiz vaiga.): Jūs iemūrēs Hadesa alā, pie pilsētas vārtiem. Pašā saulgozī. Smags pārbaudījums sardzei.. Sākumā bija runa par to, ka sardze nostādīs zaldātus. Bet pēc pēdējām ziņām liekas, ka postenī tomēr stāvēs sardzes vīri. Tiem var uzvelt visu! Un tad vēl brīnās, ka daži sardzes vīri apskauž aktīvās armijas seržantus...

ANTIGONE: (pēkšņi pagurusi, čukstus): Zvēri...

SARDZES VĪRS: Kas tie par zvēriem?

ANTIGONE: Zvēri piespiestos viens pie otra, lai būtu siltāks. Es esmu gluži viena.

SARDZES VĪRS: Tā ir pavisam cita lieta. Ja jums kas vajadzīgs, es varu pasaukt kalpus.

ANTIGONE: Nē. Es tikai gribētu, lai tu nodod vēstuli kādam cilvēkam, kad es būšu mirusi.

SARDZES VĪRS: Kādu vēstuli?

ANTIGONE: Ko es uzrakstīšu.

SARDZES VĪRS: Nu, nē! Bez pekstiņiem! Vēstuli! Kas jums nāk prātā! Tāda spēlīte man ir ļoti riskanta!

ANTIGONE: Ja tu būsi ar mieru, es tev atdošu šo gredzenu.

ARDZES VĪRS: Vai tas ir zelta?

ANTIGONE: Jā, Zelts.

SARDZES VĪRS: Jūs taču saprotat, ja mani pārmeklēs, tad kara tiesa kā likts. Jums gan tas ir vienalga. (Vēlreiz apskata gredzenu) Vienīgais, ko es varētu, ja nu jūs vēlaties, tas būtu - ierakstīt savā piezīmju grāmatiņā to, ko jūs gribētu pateikt.

Vēlāk es to lapiņu izrautu. Jūsu rokraksts neder, tas taču atšķirsies no manējā.

ANTIGONE: (aizvērtām acīm, skumji smīnēdama čukst): Ar tavu rokrakstu...

(nodrebinādamas) Tas viss ir pārāk riebīgi, pārāk, riebīgi.

SARDZES VĪRS: (sašutis, it kā grasīdamies atdot gredzenu atpakaļ) Nu, vai zināt, ja jūs negribat, es...

ANTIGONE: Nē. Paturi gredzenu un raksti. Bet žigli...Baidos, ka mēs vairs nepagūsim... Raksti: "Mans mīļais..."

SARDZES VĪRS: (izņēmis piezīmju grāmatiņu, saslapina mutē zīmuli.): Vai tas ir jūsu draugam?

ANTIGONE: Mans mīļais, esmu nolēmusi mirt, un tu varbūt vairs mani nemīlēsi...

SARDZES VĪRS: (rakstīdams lēnām atkārti savā rupjajā balsī):

"Mans mīļais, esmu nolēmusi mirt, un tu varbūt mani vairs nemīlēsi..."

ANTIGONE: Kreonam bija taisnība, tas ir drausmīgi, tagad, stāvēdama blakus šim vīram, es vairs nesaprotu, kāpēc mirstu. Man bail...

SARDZES VĪRS: (pūlēdamies tikt līdz diktātam): "Kreonam bija taisnība, tas ir drausmīgi..." *

ANTIGONE: Ai Hemon, un mūsu puisītis? Tikai tagad es saprotu, cik vienkārši būtu bijis dzīvot...

SARDZES VĪRS: (pārtraucis rakstīšanu): Nu, vai zināt, tas ir par ātru. Kā lai es pierakstu? Vajag taču lēnāk.

ANTIGONE: Cik tālu tad tu tiki?

SARDZES VĪRS: (pārlasa uzrakstīto): "Tas ir drausmīgi, tagad blakus šim vīram..."

ANTIGONE: Es vairs nesaprotu, kāpēc mirstu..."

SARDZES VĪRS: (saslapinājis zīmuļgalu, raksta): "Es vairs nesaprotu kāpēc mirstu..."
Nekad jau nezina, kāpēc mirst.

ANTIGONE: (turpina): Man bail...(Pārtrauc diktēšanu, izslēdams taisni.) Nē. Pārsvītro to visu. Labāk lai neviens nekad nekā

nezina. Tas ir tikpat, it kā viņi redzētu manu līķi kailu un pieskartos tam. Uzraksti tikai:
"piedod."

SARDZES VĪRS: Tātad beigās pārsvītrot un tai vietā uzrakstīt "piedod"?

ANTIGONE: Jā. Piedod, mans dārgais. Bez mazās Antigone jums visiem būtu bijis daudz mierīgāk. Es mīlu tevi...

SARDZES VĪRS: "Bez mazās Antigones jums visiem būtu bijis daudz mierīgāk. Es mīlu tevi..." Vai tas ir viss?

ANTIGONE: Jā, viss.

SARDZES VĪRS: Jocīga vēstule.

ANTIGONE: Jā, jocīga.

SARDZES VĪRS: Un kam tad to nodot? Šai brīdī atveras durvis. Ienāk pārējie sardzes vīri. Antigone pieceļas, paskatās uz tiem, paskatās uz pirmo sardzes vīru, kas stāv izslējis viņai aiz muguras, viņš iebāž kabatā gredzenu un mierīgi šķirsta piezīmju grāmatiņu... Sastapis Antigones skatienu, lai apslēptu savu mulsumu, uzkliež):

SARDZES VĪRS: Nu, nu! Bez pekstiņiem!

(Antigone skumji pasmaida, nodur galvu un, nebilduši ne vārda pārējiem sardzes vīriem, pieiet tiem klāt. Visi aiziet.)

KORIS: (ienākdams iekšā): Tā. Ar Antigoni viss galā. Tagad tuvojas Kreona kārts. Šo ceļu lemts nostaiģāt viņiem visiem.

VĒSTNIEKS: (ieskrien, skaļi saukdams): Kur ir karaliene? Kur karaliene?

KORIS: Ko tu no viņas gribi? Ko tu viņai pastāstīsi?

VĒSTNIEKS: Drausmīgu ziņu. Antigoni nupat iemeta akmens sprostā. Viņi vēl lāga nebija uzvēlušī pēdējos akmens bluķus, kad Kreons un visi, kuri stāvēja ap viņu, pēkšņi izdzirdēja vaidus, kas atskanēja no kapa. Visi apklusa un sāka klausīties, jo tā nebija Antigones balss. Tā bija cita balss, kas nāca no kapu dziļēm... Visi paraugās uz Kreonu, bet viņš, pirmais uzzinājis, agrāk par visiem citiem sapratis, pēkšņi ierēcās kā vājprātīgs: "Veliet nost akmeņus. Novēliet akmeņus." Vergi metas klāt kaudzē sakrautajiem bluķiem un vergu vidū arī karalis, nosvīdis un līdz asinīm saplēstām rokām. Beidzot akmeņi novelti un pats pēdējais iekrīt spraugā. Kapa dziļumā savā krāsainajā jostā karājas Antigone, zilie, zaļie un sarkanie diegu pavedieni apvij viņas kaklu kā bērnu kakla rota, un ceļos nometies, stāv Hemons, kas apskauj Antigoni un raud, paslēpis seju viņas tērpa krokās. Tiek novelts vēl viens bluķis, un beidzot Kreons var nokāpt lejā. Tumsā, kaut kur dziļi, dziļi redzama viņa sirmā galva. Viņš mēģina piecelt Hemonu, viņš to lūdzas. Hemons viņu sadzird. Tad pēkšņi Hemons izslējās visā augumā, melnām acīm, apbrīnojami līdzīgs zēnam, kāds viņš kādreiz bijis, ne vārda neteikdams, brīdi raugās savā tēvā, piepeši iesplauj tam sejā un izvelk zobenu. Kreons atlec nost, lai viņu nevarētu aizsnigt. Tad Hemons skatās viņā ar savām bērna acīm, kas ir pilnas smaga nicinājuma, un Kreons nespēj izvairīties no šā skatiena, tas ir kā asmens. Hemons skatās uz veco, trīcošo vīru

alas otrā galā, nekā neteicis, iedur zobenu sev krūtīs, nokrīt pār Antigoni un gul, apskāvis viņu, milzīgā asiņu peļķē.

KREONS: (ienākdams kopā ar savu pāžu.): Es liku viņus noguldīt vienu otram blakus. Viņi ir apmazgāti un tagad atdusas. Viņi ir tikai mazliet balti, bet ļoti mierīgi. Kā jaunlaulātie otrā rītā pēc pirmās nakts. Viņu gaitas ir izbeigtas.

KORIS: Tavas vēl ne, Kreon. Tev vēl kaut kas jāuzzina. Eiridika karaliene, tava laulātā draudzene...

KREONS: Labsirdīga sieviete, pastāvīgi noņemās pa dārzu, vāra ievārījumus, vai ada kamzoļus nabagiem. Jocīgi gan, ka tiem nabagiem mūžīgi vajadzīgi kamzoļi. Izskatās,

ka nekā cita viņiem netrūkst...

KORIS: Tēbu nabagi šoziem sals, Kreon. Uzzinājusi par sava dēla nāvi, karaliene nesteigdamās pabeidza aizadīto rindu un mierīgi - kā viņa visu mēdz darīt, varbūt pat mazliet mierīgāk nekā parasti, - nolika adāmadatas. Pēc tam viņa iegāja savā istabā, kas smaržo pēc lavandas, kas pilna izšūtām sedziņām un plīša spilventiņiem, un pārgrieza sev rīkli, Kreon. Tagad viņa guļ vienā no jūsu vienādajām, vecmodīgajām gultām, tai pašā vietā, kur tu kādā vakarā redzēji viņu kā jaunu meiteni, un ar tādu pašu smaidu, tikai mazdrusciņ skumjāku. Un, nebijis lielā, sarkanā plankuma uz spilvena, varētu domāt, ka viņa guļ.

KREONS: Arī viņa. Viņi visi guļ. Tas ir labi. Šī diena bija smaga. (Pauze. Dobjā balsī)
Cik jauki šķiet, ir gulēt mūžīgā mierā.

KORIS: Un tu tagad esi pavisam viens, Kreon.

KREONS: Jā, pavisam viens. (Pauze. Uzlicis roku uz pleca savam pāžam) Puisīt...

PĀŽS: Kas ir kungs?

KREONS: Es tev ko pateikšu. Viņi, pārējie, to nezina. Kad ir darbs, tad nevar turēt rokas klēpī. Viņi gan saka, tas esot netīrs darbs, bet, ja es to nedarīšu, kas tad to darīs?

PĀŽS: Nezinu, kungs.

KREONS: Protams, tu nezini. Tā ir tava laime. Cik jauki būtu nekad nezināt. Tu nevari sagaidīt vien, kad būsi liels, vai ne?

PĀŽS: O jā, kungs.

KREONS: Mazo neprāti. Labāk būtu nekad nekļūt lielam. (Tālumā sit pulkstenis.

Čukst) Pieci. Kas mums šodien piecos paredzēts?

PĀŽS: Padomes sēde, kungs.

KREONS: Ja nu ir padomes sēde, tad uz to arī jāiet.

(Abi aiziet, Kreons - atbalstīdamies uz pāža pleca.)

KORIS: (panākdams uz priekšu) - Un tas ir viss. Tiešām bez mazās Antigones viņiem visiem būtu bijis mierīgāk. Bet tagad tas jau ir galā. Viņi tik un tā ir mierīgi. Visi, kam

bija jāmirst, ir nomiruši. Gan tie, kuri kaut kam ticēja, gan tie, kas ticēja pilnīgi pretējam, un pat tie, kas neticēja nekam un kas tika iesaistīti šai traģēdijā, nekā no tās nesaprazdami. Mirušie ir vienādi, visi vienādi, sastinguši un, nevienam nevajadzīgi, trūd. Bet, tie, kuri palikuši dzīvi, sāks viņus pamazītiņām aizmirst un jaukt viņu vārdus. Tas ir galā. Antigone iemantojusi mieru, viņu vairs nekas nemoka. Viņai parādīts pēdējais gods. Liels, skumīgs klusums klājas pār Tēbām un tukšo pili, kurā Kreons sāks gaidīt savu nāvi.

(Kora runas laikā ienāk sardzes vīri. Viņi apsēžas uz sola, noliek blakus vīna pudeli, atstumj pakausī cepures un uzsāk kāršu spēli).

KORIS: Palikuši tikai sardzes vīri. Viss, kas šeit notiek, viņiem ir vienaldzīgs, viņiem gar to nav nekādas daļas. Viņi turpina kāršu spēli...

(Strauji krīt priekšskars, bet sardzes vīri aizrautīgi trumpē.)